

Pere Arnau Canalda
Tres vegades
Campió d'Espanya de Biliar

ULLDECONA

Festes
Quinquennals

JO, PARTICIPO
Per Ulldecona!!!

Festes Quinquennals 89
1-11 setembre

Col·labora
amb el teu poble

PARLA EL DIRECTOR

Dues persones del nostre poble han estat notícia darrerament. La centenària, **Manuela Bordes Capseta**, capdavantera de 5 generacions a qui se li va fer un petit homenatge. I **Pere Arnau Canalda**, Campió per tercera vegada d'Espanya de Billar. Pere s'està convertint en l'ambaixador del nostre poble dintre del món del billar. Enhorabona. I esperem encara més de tú.

També l'**Emissora** ha estat notícia. Es deia que podia desaparèixer. Afortunadament no ha estat així. Ara com a Ràdio Nacional sembla garantit el seu futur. Joan Nadal, el seu Director, ens en parla...

Aprovat ja el **Pressupost** municipal d'enguany: 192 milions de ptes. (Dels que uns 60 corresponen a obres i inversions: Pavelló cobert, pavimentació carrers, plaça Catalunya, obres Inem, etc.), està ja també pràcticament acabat el **Repetidor** de TVE (que permetrà millorar la visió a Ulldecona i La Sénia), i la **Junta de Sanejament** ha concedit 8 milions a l'Ajuntament per solucionar els problemes de les aigües residuals i el del reg de la partida «Canals».

Result també el tema del Centre de Salut i posta en funcionament com a Àrea Bàsica de Salut segurament per a l'1 de maig.

Acord Ajuntament-Generalitat-Empresa constructora per iniciar les obres de restauració de l'edifici de l'Ajuntament el 15 de setembre (després de Festes).

Passats ja els actes de Nadal-Reis, S. Antoni i «Carnavals d'Ulldecona» (també als Barris), aquests darrers consolidant-se les Comparses i aconseguint que el nom de la nostra Vila també es conegui per això.

Per a l'abril es prepara la inauguració a Ulldecona del Sender Mediterrani GR-92 (Ulldecona-Barcelona-Santa Coloma-Portbou) amb una gran exposició patrocinada pel Departament de Comerç.

Es preveuen altres exposicions: 10 anys d'ajuntaments democràtics (F.M.C.) Ecologia (Diputació de Barcelona), etc. I per a Festes...?

Les Festes Quinquennals d'Ulldecona 1989 es preparen ja amb temps, -com cal-. L'animació i treball de les Comissions de carrers és notable. La majoria han començat ja. També alguns Barris. Diuen que hi hauran sorpreses molt agradables. Tothom vol venir a Ulldecona per les Quinquennals... La Comissió de Festes prepara un Programa d'actuacions de categoria. També hi haurà moltes altres coses.

Ja treballes tú per les Quinquennals d'Ulldecona 1989?

COMISSIÓ DE GOVERN 19 desembre 1988**LLICÈNCIES D'OBERTURA D'ESTABLIMENTS.**

Es va acordar concedir les següents llicències d'obertura d'establiments:

A **Rafel Martín Tallada**, un "Taller de fusteria" al Pol. 34, Parc. 227.

A **J.J.M.F. SAL.** una "Fàbrica de moldures" a la Carret. Godall, s/n.

A **BEICAR, C. d B.** un "Taller de reparació de vehicles" a Entença, 47.

A **Explotacions URME S.L.** una "Granja porcina" al Pol. 84, Par. 61.

A **Rosa Mª Antequera Escámez** una "Tenda de fruites i verdures" a S. Vidal, 38.

A **Mª Carme Guarch Puchal** una "Tenda d'aliments biològics" a S. Vicent, 15.

INFORMES D'OBERTURA D'ESTABLIMENTS.

Es va acordar emetre informe favorable a l'obertura d'aquests establiments:

A **Agrupació Comercial S.A.** un "Autoservei d'alimentació" a Calvari, 33.

A **Cuin-Grup SAL.** una "Fabrica de mobles de cuina" a Carret. Godall, s/n.

CONCESSIONS FUNERÀRIES.

Es va autoritzar la venda dels nínxols següents:

A **Antonio Ruiz Silva** el núm. 217, Fila 1ª del Cementiri de Valentins.

A **Baldomero Centelles Gasulla** el núm. 281, Dep. C, Fila 2^a.

A **Manuel Roca Carapuig** el núm. 280, Dep. C, Fila 3^a.

A **Camil Burato Aubà** el núm. 279, Dep. C, Fila 1^a.

També es van autoritzar els traspassos dels nínxols següents:

A **Teresa Raga Grau** el núm. 710, Dep. B, Fila 2^a, per herència.

A **Josep López Ferré** el núm. 163, Dep. B, Fila 1^a, per donació.

A **Lluís Vizcarro Callarisa** el núm. 16, Dep. B, Fila 1^a, per herència.

A **Joan M. Periche Montoro** el núm. 477, Dep. B, Fila 1^a, per donació.

A **Josepa Mª Carapuig Raga** els núms. 446, 447 i 448, Dep. A, Files 1^a, 2^a y 3^a, per herència.

A **Jordi Barrera Zurita** els núms. 839, Dep. B, Fila 2^a i 198, Dep. C, Fila 3ª per herència.

A **Joaquim Tortajada Sancho** els núms. 9, 22 i 66, Files 3^a, 1^a i 3ª del Cementiri de Sant Joan del Pas, per herència.

EXPEDIENT DE CRÈDITS INCOBRABLES: ANYS 1984-88.

Vist l'Expedient tramitat, la Comissió de Govern acordà declarar fallits els crèdits corresponents als anys 1984-87 que ascendeixen a 213.821 ptes. i que consten en llista que s'inicia per Mª Pilar Calvo López i que acaba amb Jaume Miró Busquets.

Igualment els corresponents a 1988 que ascendeixen a 83.060 ptes. que s'inicien per Baptista Arasa Queralt i acaben amb Jordi Ventura Ferré. La motivació és que aquests creditors no posseeixen béns dintre del terme municipal.

EXPEDIENT DE PRESCRIPCIÓ DE CRÈDITS: ANYS 1978-83.

Vist l'Expedient tramitat, la Comissió de Govern acordà declarar prescrits crèdits per un import de 274.208 ptes. i fallits crèdits per un import de 263.277 ptes. corresponents als anys 1979-83.

CERTIFICACIONS D'OBRES.

La Comissió de Govern va aprovar la certificació d'obres al recinte escolar, feta per l'Arquitecte Municipal per import de 663.031 ptes. i també les del Repetidor de TV per import de 4.000.000 ptes. La primera per enviar a l'INEM, i la segona a la Diputació.

FACTURES AMB CÀRREC A LA JUNTA DE SANEJAMENT DE LA GENERALITAT.

Es van aprovar les factures amb càrrec a la neteja de l'Aubelló per un import total d'1.240.271 ptes. per enviar-les a la Junta de Sanejament de la Generalitat de Catalunya per rebre el seu import total i poder-les pagar.

ACCEPTACIÓ DE QUADRES I ADQUISICIÓ.

La Comissió de Govern va acordar que s'inscriuen al Llibre d'Inventaris les següents obres:

Comprat un Oli de Manuel Solà.

Donats a l'Ajuntament: Una fotografia reproduïda de Pasqual Riba. Un Oli de Nuria Prades. Un Oli de Josep Fuster. Un Dibuix de Josep Rollan. Un Brodat a màquina d'Olga Espuny.

ORDENACIÓ DE PAGAMENTS.

La Comissió de Govern va acordar el pagament de totes les factures presentades.

LLICÈNCIES D'OBRES.

Es van atorgar les següents llicències d'obres:

A **Josep Esteve Fabra**, al carrer Maestrat, s/n.

A **Angela Sagristà Bedós**, al Pol. 52, Parc. 104.

A **Pietat Fortaner Mariné**, al carrer Ermita s/n.

A **Pio Puig Salomón**, al carrer S. Lluc, 28.

A **Joaquim Querol Camós**, al Pol. 53, Par. 97.

A **Ferran Rollan Montoro**, al carrer Carme, 7.

A **Angel Homedes Millán**, al carrer Maestrat, s/n.

A **Artur Lange Brea**, al Pol. 63, Par. 24.

A **Josepa Ollé Geira**, al carrer Sts. Màrtirs.

A **Miquel Valls Valls**, al carrer S. Antoni, 16 de Valentins.

A **Josepa Pla Millan**, al carrer Roquetes, 6.

A **Genaro Mitjavila Camps**, al carrer Major, 158.

A **Joaquim Bordes Sodornega**, al carrer Mar, 60.

PLE EXTRAORDINARI 30 gener 1989**ASSISTENTS:**

Alcalde: Jaume Antich.

Regidors: Felipe Delgado, Pio Puig, Angel Millan, Javier Blasco, Manolita Nadal, Jeroni Castell, Agustí Reverté, Fc. José Sánchez, Agustí Verdiell.

Ramon Raga es va incorporar al punt tretzè.

Va excusar l'assistència Lluç Raga.

Inassistent: Ramon Callarisa.

Secretari: Pablo Ferrer.

APROVACIÓ DE L'ACTA DE LA SESSIÓ ANTERIOR.

Prèviament lliurada a tots els grups municipals, va ser aprovada l'acta per unanimitat.

FELICITACIÓ A PERE ARNAU CANALDA.

Per segona vegada consecutiva la Corporació s'alleva per l'èxit obtingut per Pere Arnau Canalda, campió d'Espanya de billar en la modalitat "71/2".

Per aquestes raons, el Ple per unanimitat va acordar que constés en acta la felicitació de l'Ajuntament d'Ulldecona, així com el desig de tots els membres que augmentin tots els seus èxits.

FELICITACIÓ A MANUELA BORDES CAPSETA.

L'Alcalde digué: Manuela Bordes Capseta ha complert 100 anys.

Per això, l'Ajuntament d'Ulldecona, per unanimitat, gaudim de felicitar-la i desitjar-li, de tot cor, en nom nostre i de tot el poble d'Ulldecona:

"Que visqui molt més". Enhorabona.

APROVACIÓ DE LA PLANTILLA DE LLOCS DE TREBALL PER A L'EXERCICI DE 1989.

El Ple per unanimitat va acordar:

A **GEIVER S.A.**, segons projectes, al carrer Mtre. Guarch, 11.

A **Josep Esteve Fabra**, segons projectes, al carrer Maestrat, s/n.

A **Francesc Itarte Vericat**, segons projectes, al carrer Barcelona, s/n.

A **Josep Mª Cortiella Subirats**, segons projectes, al carrer Mtre. Hierro s/n.

A **Isabel Raga Carrillo i Josep M. Molina Subirats**, segons projectes, a la Murada de Baix, 4.

A **FECSA** al E.T. 97 "SANT RAFEL" del terme municipal.

CORRESPONDÈNCIA.

La Comissió es va donar per assabentada d'una carta de la Diputació referent al projecte de restauració del Castell d'Ulldecona.

C. Escala Administració Especial:
Sub-escala de Serveis Especials:
- Policia Local i auxiliars: Cap, tres policies y dos auxiliars.

2on.- Aprovar la relació de llocs de treball laboral:

- Ordenança-portera de la Biblioteca Popular Provincial d'Uldecona.
- Assistenta Social.
- Electricista-fontaner.
- Oficial jardiner.
- Oficial de la construcció.
- Netejadores: quatre; contracte temporal.

3er.- Aprovar la relació de llocs de treball de caràcter laboral: personal eventual:

- Arquitecte, funció de confiança i assessorament especial.

CATEGORIA PROFESSIONAL DELS ACTUALS JARDINER I PEÓ DE LA CONSTRUCCIÓ.

El Ple per unanimitat va acordar: Elevar la qualificació professional de Manuel Nadal a la d'oficial jardiner i la de Josep Forcadell a la d'oficial de construcció, amb les retribucions i contractes adients.

RETRIBUCIONS DELS FUNCIONARIS DE L'AJUNTAMENT, ANY 1989.

El Ple, per unanimitat va prendre els següents acords:

1er.- Classificació per Grups:

- Secretari i Interventor, Grup A
- 4 Auxiliars, Grup D
- 1 Cap i 3 Polícies, Grup D
- 2 Auxiliars de Policia, Grup E
- 1 Subaltern, Grup E.

2on.- Complement de Destí:

- Secretari i Interventor, Nivell 22
- 4 Auxiliars, Nivell 10
- 1 Cap, Nivell 10
- 3 Polícies, Nivell 8
- 2 Auxiliars de Policia, Nivell 6
- 1 Subaltern, Nivell 6.

3er.- Complement Específic, Complement de Productivitat, Triennis i Ajuda Familiar, que correspongui a cadascú.

4rt.- Crear una massa de 368.616 ptes. per a gratificacions que seran concedides pel Sr. Alcalde en virtut de les atribucions que confereix l'art. 21 de la Llei 7/85, de 2 d'abril.

5è.- Deixar constància que la suma dels complements específics, de productivitat i gratificacions, no excedeixen dels límits previstos a l'art. 7è. de l'esmentat R.D. 861/86.

RETRIBUCIONS DEL PERSONAL LABORAL, ANY 1989.

L'Ajuntament Ple, per unanimitat, va aprovar les retribucions del personal laboral que són les que marquen els Convenis respectius.

RETRIBUCIONS DEL PERSONAL EVENTUAL, ANY 1989.

L'Ajuntament Ple, per unanimitat va aprovar la retribució de l'Arquitecte Municipal.

CONTRACTACIÓ DE MARILÓ CABRERA PER A ASSISTENTA SOCIAL.

El Ple per unanimitat va acordar:

1er.- Ratificar la màxima urgència per a la contractació de personal interí i de personal laboral no permanent, característiques del lloc d'Assistent Social, en virtut d'allò disposat a l'esmentat art. 298.1, de la Llei 8/87.

2on.- Ratificar el contracte de data 21/12/88, amb efectes de 1989, convingut amb Mª Dolors Cabrera i les característiques són les següents:

- Contracte laboral, temporal, fins que el lloc sigui cobert de forma permanent, i fixar les retribucions corresponents.

3er.- Donar publicitat d'aquest acord al D.O.G.C. segons el que disposa l'art. 298.3, de la Llei 8/87, Municipal i de Règim Local de Catalunya.

CONTRACTACIÓ DE JOAN MARTÍNEZ CÀRCELES, ARQUITECTE MUNICIPAL.

El Ple, per unanimitat va aprovar:

1er.- Contractar Joan Josep Martínez Càrceles, per al lloc de treball d'arquitecte, en funcions de municipal, funció de confiança i assessorament especial, segons el que disposa l'art. 104.2 de la Llei 7/85, de 2 d'abril, de Bases del Règim Local.

2on.- Determinar que el contracte tindrà caràcter de laboral, amb la qualificació de temporal a temps parcial, i que la seva durada serà fins a 31 de desembre de 1989.

3er.- Aprovar les altres condicions establertes al projecte adjunt, fixant les corresponents retribucions.

4rt.- Donar publicitat d'aquest acord al D.O.G.C. i al B.O.P., segons el que disposa l'art. 311 de la Llei 8/87, de 15 d'abril, Municipal de Règim Local de Catalunya.

OFERTA PÚBLICA DE TREBALL PER A 1989.

El Ple per unanimitat va acordar:

- Aprovar l'Oferta Pública de Treball de l'Ajuntament d'Uldecona per a 1989, que comprèn:

- Escala d'Administració General:
Un lloc d'auxiliar administratiu.
- Personal laboral:
Un lloc d'electricista-fontaner.
Un altre lloc d'assistenta social.

CONTRACTACIÓ DE Mª JOSE POMADA PER A TREBALLS ESPECÍFICS I CONCRETS, NO HABITUALS, DE CARÀCTER EXCEPCIONAL.

El Ple per 9 vots a favor (PSC i PP) i 1 abstenció (C.i.U.) va acordar:

1er.- Contractar a Mª José Pomada per tal que dugui a terme els treballs d'informàtica consistents en introduir per primera vegada a l'ordinador totes les dades relatives al Padró Fiscal per a l'exacció de la Taxa per Manteniment i millora de Camins, i totes les dades relatives als habitants del Padró.

2on.- Aprovar el contracte que es redactarà a l'efecte.

Agustí Verdiell (C.i.U.) va manifestar que estimava que aquesta forma de contractació no era la més adequada.

Li contestà l'Alcalde que per a treballs específics i concrets no existeix d'altra forma.

URBANITZACIÓ DE LA PLAÇA DE CATALUNYA.

El Ple per 7 vots a favor (PSC) 3 en contra (PP) i 1 abstenció (C.i.U.) va acordar:

1er.- Que durant 1989 es procedeixi a la urbanització de la Plaça de Catalunya, i la inclusió al Pressupost General de 1989 quantitat suficient per a això.

2on.- Que el préstec de 23.929.213 pts. a contractar amb el Banc de Crèdit Local d'Espanya quedi definitivament condicionat a les finalitats i per les quantitats següents:

- Primera anualitat de l'adquisició de la finca 4.875.000 pts.
- Primera fase construcció del Pavelló cobert 7.654.213 pts.
- Urbanització de la Plaça Catalunya 11.400.000 pts.

TOTAL 23.929.213 pts.

3er.- Que per l'Arquitecte en funcions municipals, Joan-Josep Martínez es redacti el corresponent projecte.

Agustí Verdiell (C.i.U.) va dir:

"El Grup de C.i.U., sempre ha prestat conformitat a tot tipus d'obres que puguin suposar una millora del poble, i aquesta ho és".

El motiu de l'abstenció és per raó de la forma com es va produir la finança de l'obra, no estem d'acord que primer es digui una cosa i després una altra.

Jeroni Castell (PP) va dir:

Ens hem oposat, no per l'obra en sí, perquè tot tipus de millora sempre resulta assumible, sinó per les mateixes raons que vam exposar quan el nostre Grup es va oposar a la forma de finançar l'obra del Pavelló cobert, 1era. fase.

Jaume Antich (PSC) va explicar:

La forma de jutjar resulta diferent quan un governa a quan s'està a l'oposició.

Això es dedueix de les paraules del Sr. Castell, i ho he reafirmat al comparar el préstec de 10 milions i escaig de pessetes que es va concertar amb el Banc de Crèdit Local d'Espanya quan ell era alcalde per finançar les obres del Teatre, obra que en aquell moment es cregué necessària. Doncs bé, si comparem els pressupostos d'aquell moment amb el d'ara, resulta que per estar en idèntica proporció, hauríem de contractar un préstec d'aproximadament 192 milions.

Va haver-hi un segon torn de rèplica.

CERTIFICACIÓ D'OBRES Nº 4 DE LES DE DISTRIBUCIÓ D'AIGUA 4rta. FASE.

El Ple, per 7 vots a favor (PSC) i 4 abstencions (PP i C.i.U.) va aprovar la certificació d'obres núm. 4, de les de distribució d'aigua, 4rta. fase.

Agustí Verdiell (C.i.U.) i Jeroni Castell (PP) van dir que el motiu de l'abstenció estava fonamentat per no estar d'acord en la forma d'execució de l'obra.

Va replicar **Jaume Antich** (PSC) i digué que els rebentaments es produïen a la tuberia vella, a causa precisament de l'alta pressió del nou dipòsit.

APROVACIÓ DEFINITIVA DEL CONTRACTE DE PRÉSTEC AMB EL BANC DE CRÈDIT LOCAL, PER IMPORT DE 23.929.213 PTS.

El Ple per 7 vots a favor (PSC) i 4 en contra (PP i C.i.U.) va acordar:

1er.— Aprovar el Préstec amb el B.C.L. per un import total de 23.929.213 pts. i destinat a les finalitats descrites anteriorment.

2on.— Que es remeti còpia íntegra de l'expedient al Delegat d'Hisenda i al Delegat de Governació de la Generalitat.

3er.— Que es formalitze en contracte privat el document relatiu a aquest préstec.

4rt.— Que la disponibilitat de la quantia total sigui immediata.

Agustí Verdiell (C.i.U.) va dir:

“Ens hem oposat per estar en contra de l'excessiu endeutament, i també per la finalitat a què serveix aquest préstec; estimem que l'obra és necessària, però en cap cas prioritària”.

Jeroni Castell (PP) va dir:

“Per raons de coherència ens hem d'oposar, si considerem intolerable la situació econòmica de l'Ajuntament; si al seu moment ens vam oposar a la sol·licitud d'aquest préstec i també a l'aprovació del projecte del Pavelló cobert (finalitat a la qual es destina), lògicament ens hem d'oposar a l'aprovació del projecte del contracte de préstec”.

BASES DEL PRESSUPOST GENERAL PER A L'EXERCICI DE 1989. APROVACIÓ.

El Ple, per 10 vots (PSC i PP) i amb 1 abstenció (de C.i.U.) va aprovar les Bases del Pressupost General per a l'exercici de 1989, que consten a l'expedient del propi Pressupost.

PRESSUPOST GENERAL PER A 1989. APROVACIÓ.

El Ple, per 7 vots a favor (PSC) i 4 en contra (PP i C.i.U.) va acordar:

1er.— Aprovar el Pressupost General per a l'exercici de 1989, el resum per Capítols és el següent:

INGRESSOS

Cap.	Denominació	Pessetes
A) OPERACIONS CORRENTS		
1.	Impostos directes	40,384.000
2.	Impostos indirectes	9,917.741
3.	Taxes i altres ingressos	49,834.763
4.	Transferències corrents	52,263.401
5.	Ingressos patrimonials	2,280.002
B) OPERACIONS DE CAPITAL		
6.	Alienacions d'inversions reals	1
7.	Transferències de capital	13,790.878
8.	Variació d'actius financers	---
9.	Variació de passius financers	23,929.214
Total Ingressos		192,400.000

DESPESES

A) OPERACIONS CORRENTS		
1.	Remuneracions del personal	50,977.084
2.	Compra de béns corrents de serveis	60,709.034
3.	Interessos	9,872.815
4.	Transferències corrents	4,380.921
B) OPERACIONS DE CAPITAL		
6.	Inversions reals	59,475.900
7.	Transferències de capital	---
8.	Variació d'actius financers	---
9.	Variació de passius financers	6,984.246
Total Despeses		192,400.000

2on.— Aprovar, en conseqüència, la Plantilla del Personal que es contempla a l'esmentat Pressupost.

3er.— Aprovar el projecte de les bases d'execució dels Pressupostos.

4rt.— Que el pressupost, una vegada aprovat, s'exposi al públic amb un termini de 15 dies hàbils, previ anunci que s'insertarà al Butlletí Oficial de la Província i al tauler d'anuncis de la Corporació, a efectes de reclamacions.

5è.— Aquest acord aprovatori serà considerat definitiu si no es produeixen reclamacions en contra durant el termini d'exposició pública.

Agustí Verdiell (C.i.U.) va dir:

“Haig de manifestar en primer lloc que el temps que s'ha donat als regidors de l'Ajuntament per estudiar el Pressupost 89 ha estat escàs.

No obstant això, de l'estudi que n'hem realitzat, hem pogut comprovar que no existeix una relació adequada entre el que es preveu per a 1989 i el que s'ha gastat durant 1988 en determinats conceptes.

Creiem a més que enguany passarà com l'any passat; més avant apareixeran una sèrie de factures pendents de pagament de l'exercici passat.

No estem d'acord tampoc amb l'augment experimentat a la Contribució Urbana i la Recollida d'escombraries.

Existeixen, en un altre aspecte, una sèrie de contradiccions al propi Pressupost; resulta que en el Concepte 259, que majoritàriament es carreguen despeses de Festes, durant 1988 es van gastar 18.000.000 pts. aproximadament i per a l'any 1989 es fa una previsió de despesa de 10.000.000 de pts., aproximadament.

Pel que fa al capítol d'inversions, mostrem la nostra disconformitat per dedicar-se més d'un 40 % d'aquest capítol a la construcció del pavelló cobert.

També perquè no es dedica cap quantitat d'inversió als bancs”.

Jeroni Castell (PP) va dir:

“El Pressupost presentat per a 1989 ens sembla senzillament: impresentable.

Analitzem-lo:

Creiem molt exagerat l'augment sobre la Contribució Territorial Urbana, perquè de 22 milions de pts. previstos per a 1988, es passa a 30 milions de pts. per a 1989.

Pel que fa a l'abastiment d'aigües, vostès recordaran que ens vam oposar davant la Junta de Preus de la Generalitat de Catalunya per l'augment de la Taxa per a 1988. Suposem que aquest recurs no va ser acceptat ja que s'apliquen les quotes aprovades, però no obstant això, continuarem protestant. Pel que fa a la recollida d'escombraries, passa una cosa semblant.

Els impostos directes per a 1988 van suposar un muntant total de 82.900.000 pts.; aquests mateixos impostos per a 1989 suposen 100.130.000 pts., equivalent al 21'7 % d'augment.

Em pregunto si els salaris, les pensions, els ingressos de la gent del camp s'augmenten en aquest percentatge.

En relació amb la participació al Fons Nacional de Cooperació Municipal, hem pogut apreciar que per a enguany, es puja en uns 15 milions més que a 1988.

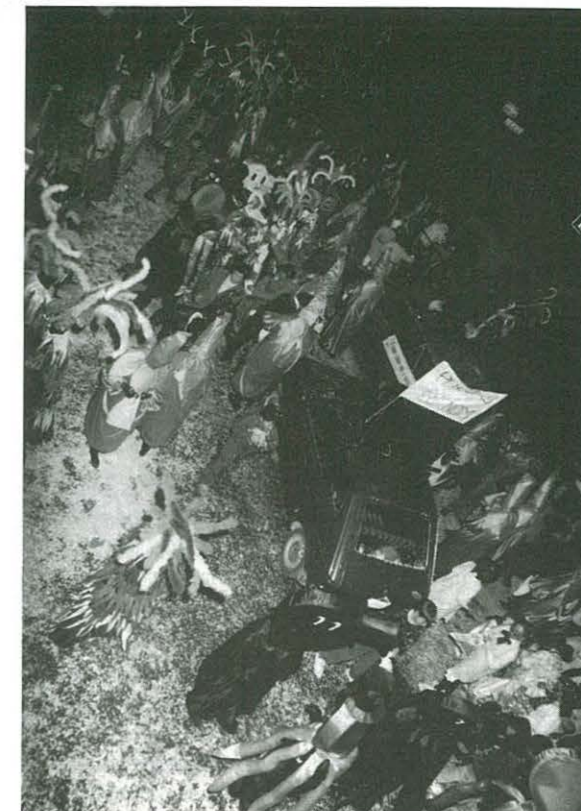
Si parlem ara de l'Estat de Despeses del Pressupost, es veu de seguida que l'Ajuntament no pensa complir-lo, sinó que és una fórmula que s'ha de complir i res més.

Ens sembla demencial que després d'augmentar el pressupost en més de 50.000.000 pts. i el deute també en més de 50.000.000 pts., comprovem doncs que la dotació de despeses d'alguns conceptes és insuficient o ridícula.

Dir també que ens sembla fora de lloc que se subvencioni a la Revista Ulldecona amb una quantitat de 700.000 pts.”

Després va parlar **Jaume Antich** (PSC) i digué:

“En primer lloc, contestant al representant de C.i.U. haig de dir-li en relació a la falta de temps per estudiar el Pressupost que, en funció de les coses que ha dit, ha degut tenir prou temps.

En relació amb els augments d'Urbana i Escombraries, no s'està d'acord, però sí que es pretén que es facin coses.

En altres ocasions es deia que l'obra del Pavelló era prioritària al Camp de Futbol, ara resulta que tampoc.

Quan veig als vostres papers, Agustí, que es podrien haver fet més coses, em pregunto d'on s'han de traure els recursos.

Ara, això sí, el que m'has dit en relació amb els barris m'ha agradat.

No sé el que faria C.i.U. pels barris, sí que sé el que fa l'actual Ajuntament, penso que és molt i puc dir que existeix molta més unió que mai entre els barris i Ulldecona, o a l'inrevés, no solament per a l'execució d'obres, sinó per a moltes altres coses.

Quant al Grup Popular, haig de dir que després d'escoltar la grandiloqüència del seu portaveu, els seus qualificatius, etc. bé, doncs encara sort que la gent amb sentit comú, quan arriba el moment de la veritat, fa el que ha de fer.

* Utilitzar vocables com mentida i altres, i comprovar que es diu, per exemple, que la Contribució Territorial Urbana pujarà a 30.000.000 pts., i es comprova que són únicament 28.600.000 pts., i punt.

Les tarifes de l'aigua van ser aprovades per la Generalitat de Catalunya; si es vol dir, com s'ha dit, que

estan falsejades, que les dades no són certes, etc., doncs bé, ja som dos, la Generalitat i nosaltres.

Parlant dels impostos directes, ha especificat un percentatge equivalent al 21'7 % d'augment en relació amb l'any anterior. Doncs bé, no sé si no s'ha escoltat o no s'ha volgut escoltar, però he dit que hi ha una Ordenança de nova implantació: la de camins, que suposa una recaptació de 5.800.000 pts., i aquestes no han d'entrar al percentatge d'abans, ja que si bé no ho recaptava l'Ajuntament, ho feia la Càmera, a qui el Sr. Castell va endosar, quan era Alcalde, l'arranjament de camins.

Però a més, s'han de descomptar altres ingressos que es consignen entre els impostos directes però que procedeixen de la CTNE i FECSA, que ara pagaran i abans no ho feien i que Ulldacona, per aquest concepte, aquest any recaptarà 7.000.000 pts. i escaig; doncs bé, descomptat tot això l'increment de tributs directa no arriba al 10 %.

Que no es parli de situació precària a Ulldacona, que la realitat és molt diferent. Si s'analitzen els ingressos que l'Ajuntament té per aquests conceptes, malgrat d'haver baixat l'any passat el percentatge de les quotes, s'observarà que la recaptació ha estat molt superior i això és evident, perquè es fan més obres, perquè s'obren més establiments, perquè s'està en alça i no en baixa com es diu.

Pel que fa a la revista, recordi que als seus pressupostos també hi havia una subvenció de 100.000 pts., i compari el percentatge que representava en relació amb l'import d'aquelles”.

A continuació va haver 2 torns de rèpliques i contrarèpliques.

PRECS I PREGUNTES.

El Sr. Alcalde va fer la lectura d'una carta de l'Il·lustríssim Sr. Director General d'Arquitectura i Habitatge on es comunica a l'Ajuntament que la Direcció General ha adjudicat les obres de restauració de l'Antic Convent del Roser, actual seu de l'Ajuntament.

L'Alcalde va proposar deixar constància en acta de l'agraïment de la Corporació per la importància de les obres que es realitzaran i que es faci constar a l'Honorable Sr. Conseller del Departament de Política Territorial i Obres Públiques i a l'Il·lm. Director General d'Arquitectura i Habitatge.

A continuació, **Agustí Verdiell** (C.i.U.) va fer 2 preguntes, la primera relativa a la financiació de camins i l'altra al pagament de les anualitats de la finca adquirida per construir el Pavelló cobert. L'Alcalde li contestà.

Reflexió sobre el Curs de Gestió de Cooperatives

Aquests —més o menys— dos mesos que ha durat aquest mini-curset ha estat realment curt però molt positiu, tant a nivell personal com cultural. M'he fet una idea prou clara de tots els temes tractats en ell.

El curs ha estat ben plantejat pel professor Antonio (sense Sr. perquè el considero un amic, ja), persona qualificada que ha sabut desenvolupar-se molt satisfactòriament i amb gran coneixement de la matèria, tot i que alguna gent opine el contrari. Els quinze alumnes hem estat d'acord en qualificar la seva feina amb un “sobresalient” ben merescut, i no és per fer-li la pilota, ja que tots som el suficientment grans per saber distingir si ens enganyen o no.

Ara, només em cal dir que, finalitzat aquest curs, em queda un buit un xic difícil de superar, però amb el temps passarà, com quasi tot quan es refereix als sentiments. Després d'haver fet una amistat amb els companys i professors, de sobte arribà el dia de l'acomiadament i amb ell tot s'acabà. Llavors, ¿què queda...? sí, uns coneixements, un Hola! ¿com et va...? I el més precís i essencial, l'esperança de trobar un lloc de treball gràcies al curs, això ja és més difícil.

Però, ho espero.

M.C.B.

DESEMBRE 1988

NAIXEMENTS

JOSEP GOMBAU I VERICAT Nascut el dia 2
PERE AYUSO I RUIZ Nascut el dia 20

MATRIMONIS

FRANCISCO JAVIER MAGALDI FUSTE amb
MARIA ANGELES PITARCH ESTUPIÑA Dia 3
JORDI ROIG GRANEL amb
CRISTINA NAVARRO VIDAL Dia 4
ANTONIO ESPAÑA FORCADELL amb
EMÍLIA SERRET REDÓ Dia 17

DEFUNCIONS

JOAQUIN VIZCARRO MILLAN, 87 anys Dia 3
FREDERIC MUÑOZ CLIMENT, 80 anys Dia 11
ANGELA CHILLIDA FIBLA, 86 anys Dia 20
CONSUELO VIDAL SERRA, 90 anys Dia 21

GENER 1989

NAIXEMENTS

GEMMA REVERTE I GUARCH Nascuda el dia 15
MARC COLOM I RAGA Nascut el dia 19

MATRIMONIS

RICARDO ORTIZ I PLA amb
ROSA MARIA RADUA BALAGUE Dia 28
JULIAN SORIANO I ABELLÓ amb
MARIA DEL CARMEN ESCRIBA I LLOBAT Dia 28

DEFUNCIONS

CARMEN CAMPOS QUEROL, 91 anys Dia 3
LUISA VALLS CASTELL, 80 anys Dia 4
ANA MORAL BAENA, 76 anys Dia 6
LEONA-DOLORES OLMEDO GONZALEZ, 90 anys Dia 6
ANDRES MARIN MESEGUER, 81 anys Dia 9
CONCEPCION GAS PITARCH, 95 anys Dia 11
MATILDE ADELL MAS, 77 anys Dia 11
BAUTISTA BARRERA VIZCARRO, 81 anys Dia 16
JACINTA TRIBALDO NAVARRO, 68 anys Dia 19
MANUELA CALDUCH FUSTÉ, 82 anys Dia 28
PIEDAD QUEROL AUBA, 97 anys Dia 29

Activitats Municipals

1 de maig: Àrea bàsica de salut d'Uldecona

Després de molts de retards, per fi ha quedat resolt el tema de la posta en funcionament de l'Àrea Bàsica de Salut d'Uldecona, que engloba els Centres de Salut d'Uldecona i La Sénia.

A més a més dels successius retards haguts per part de la Generalitat, darrerament s'hi afegia el problema de la integració dels sanitaris a l'Àrea, fonamentalment pel problema de les guàrdies nocturnes.

Finalment, després de les darreres negociacions, ha quedat tot resolt. En successives reunions fetes pels representants de la Generalitat Srs. Rius, Duran, Montes i Vicent, amb tots els professionals sanitaris d'Uldecona i La Sénia i, posteriorment, amb els dos alcaldes, Jaume Antich i Josep Martí, han quedat decidits tots els temes.

L'Àrea Bàsica de Salut tindrà el Cap a Uldecona, però hi

haurà un altre Centre a La Sénia. Els metges actuals (3 a cada poble) més 1 pediatra a cada poble seguiran prestant els serveis a cada una de les poblacions (guàrdies nocturnes incluídes). Però, a més a més, s'incorporaran 12 persones més a l'Àrea (entre sanitaris i personal auxiliar). També es farà l'equipament i progressivament s'anirà transferint el manteni-

ment.

És un acord satisfactori per a totes les parts. El principal beneficiari serà el ciutadà de cadascun dels dos pobles que es veurà més ben atés. La data simbòlica de posta en funcionament serà la de l'1 de maig 1989, malgrat que els Centres per la voluntat i mitjans dels Ajuntaments ja estaven en funcionament precari.

Lliurats els premis del VIII Concurs Constitució

El dia 23 de desembre de 1988, a la sala de sessions de l'Ajuntament d'Uldecona es va procedir al lliurament de Premis del VIII Concurs sobre la Constitució.

Va presidir l'acte la il·lustríssima Sra. Teresa Cunillera, Cap del Gabinet del Ministre de Relacions amb les Corts, acompanyada de l'alcaldede d'Uldecona i diputat al Congrés per Tarragona, Sr. Jaume Antich, i els membres del Jurat format per regidors de tots els grups polítics de l'Ajuntament i professors d'EGB del Col·legi Públic "Ramon y Ca-

jal" d'Uldecona.

Els primers premis de cada cicle foren: cicle inicial: Immaculada Querol Sans. Cicle mitjà: Ramon Ferré Callarisa. Cicle superior: Rosa Pla Bel.

A més a més, hi hagueren molts altres premis i accèssits. Enguany, el tema elegit per a tots els participants (més de 200) ha estat l'article 43 de la Constitució que parla de l'educació sanitària i esportiva.

Nadal Jove 88 - Uldecona

El área de juventud del Ayuntamiento ha promovido un año más el "Nadal -Jove", una serie de actividades dirigidas preferentemente a la gente joven, pretendiendo ofrecerles, por una parte, ópticas y experiencias de colectivos que destacan por sus actividades y por otro lado, algo festivo como corresponde a estas fechas.

Este año se contó con la presencia de Amnistía Internacional representada por Santiago Camús (de la Sección Catalana de A.I.), que glosó la historia, trayectoria y proyectos de A.I. y respondió a diversas preguntas de los asistentes, también presentó un video sobre derechos humanos.

Al día siguiente, fue Joan Manel del Pozo, diputado por Gerona, quien habló de la Ley de Objeción de Conciencia de la que fue ponente en el Congreso; demostrando un profundo conocimiento del tema y dando lugar a un animado debate con un reciente objetor de conciencia uldeconense crítico a la actual ley. Así mismo, se explicaron las características del Servicio Civil concertado entre el Ayuntamiento y la Oficina de la Prestación Social Sustitutoria de los objetores de conciencia, por el que dos objetores trabajarán en los Servicios Sociales del Ayuntamiento de Uldecona a partir del mes de Marzo.

La noche del día 30, gran noche de Rock con los Teddy Nois en la disco New Scorpio con más de 500 personas, jóvenes rockeros de la comarca en su mayoría, a precios absolutamente populares y organizado conjuntamente por la Brigada Rockabilly de Uldecona y el Ayuntamiento.

Feliç «89», Any de Quinquennals

Aquesta frase que ja apareixia a la felicitació de Nadal de l'Ajuntament d'Uldecona, ha estat recollida en 10 pancartes que han estat col·locades el passat 31 de desembre tant a diferents indrets d'Uldecona com dels Barris de Valentins, Castell, Sant Joan del Pas i Ventalles.

Perquè enguany, 1989, és any de FESTES QUINQUENNALS a Uldecona. Com el seu nom indica, se celebren cada cinc anys, traslladant-se la Verge de la Pietat, Patrona de la Vila, des de l'Ermita a la població. Amb aquest motiu s'ornamenten tots els carrers amb flors de paper de tal perfecció que són l'admiració dels milers de visitants

que de tot arreu acudeixen per veure-ho.

Enguany la novetat serà que a més a més d'Uldecona, la Verge de la Pietat també anirà als 4 barris

que, d'aquesta forma, també es guarniran amb flors de paper.

Les Festes duraran 11 dies (1 a l'11 de setembre).

Poda d'arbres de l'antiga carretera d'Alcanar

L'estiu passat, l'Ajuntament d'Uldecona va poder paraitzar la poda d'arbres perquè es duia a terme a principis d'estiu i d'una forma tan agressiva que amb les dues circumstàncies, es posava en perill la vida d'aquells arbres centenaris.

La referida carretera era propietat de la Diputació, ara ja transferida a l'Ajuntament.

La poda, enguany, s'ha iniciat dintre de l'època adequada, sota la supervisió del jardiner municipal, respectant aproximadament 1 metre i mig de cada rama principal i evitant, mitjançant la utilització de grans grues, que les rames tallades puguin perjudicar els sembrats de les finques veïnes.

8 milions per solucionar el problema de les aigües brutes a Uldecona

La Junta de Sanejament ha aprovat la petició feta per l'Alcalde d'Uldecona, Jaume Antich, d'una subvenció de 7.996.800 ptes. que és el cost de l'obra necessària per solucionar el problema de l'abocament de les aigües residuals d'Uldecona, mentre no estigui feta la Depuradora que la Junta de Sanejament ha de realitzar, i de la qual aquests dies se n'acaba d'adjudicar el seu projecte.

A Uldecona les aigües residuals s'han abocat de sempre a un avenc denominat l'Aubelló. Darrerament, per causa previsiblement de l'increment del consum d'aigua i que l'Au-

belló pel temps s'ha anat tapant, no admetia el cabal d'aigües residuals que anaven a parar a una sèquia, La Foia, que desguassa al riu Sénia. La sèquia és del poble, però des de fa uns anys es va utilitzant per la Comunitat de Regants per donar rec als comuneros de la partida dels Canals. Al barregar-se les aigües de rec i les residuals era perillós, i per tant, es va demanar a la Junta de Sanejament que assumís el cost de la canalització de les aigües residuals, separades de les de reg, fins al riu.

Un cop redactada la memòria corresponent pels serveis tècnics mu-

nicipals, n'ha estat aprovada la subvenció per part de la Junta de Sanejament.

Fonts oficials de l'Ajuntament d'Uldecona han manifestat que la subvenció d'aquesta obra per part de la Generalitat ha estat "una solució positiva, tant per als regants, la Junta de Sanejament, com per al mateix Ajuntament", tot considerant que "han col·laborat molt per a la solució, el tècnic de la Junta d'Aigües, Joan B. March, i el president de la Junta de Sanejament, Sr. Suàrez, que va anar personalment a Uldecona per resoldre-ho".

Subvencions per a les tasques d'ajuts domiciliaris Uldecona capdavantera en la protecció de les famílies febles

La Diputació Provincial ha destinat un total de 26 milions de pessetes en subvencions per a ajuts domiciliaris, mitjançant treballadors familiars dels Serveis Socials municipals, per a les tres comarques. D'aquest total corresponen al Baix Ebre 2,2 milions de pessetes, 5 milions per al Montsià i 640.000 pessetes per a la Terra Alta.

L'ajuda domiciliària suposa la intervenció d'un treballador familiar en una família o individu amb risc de marginació. Aquest realitza les tasques de suport material i afectiu, atenent els treballs domèstics de tots aquests casos detectats pels Serveis Socials dels diferents Ajuntaments.

L'Àrea dels Serveis Socials

d'Uldecona desenvolupa una notable activitat en aquesta problemàtica i destina més d'un milió de pessetes del pressupost municipal. Com a dada comparativa a Tortosa s'atenen 10 casos d'aquest tipus de famílies, mentre que a Uldecona en són 14.

192 milions, pressupost municipal d'Uldecona 1989

L'Ajuntament d'Uldecona ha aprovat el seu Pressupost d'enguany per un total de 192.400.000 ptes., que representa un increment del 35 % sobre el de l'exercici anterior. Va votar a favor l'equip de govern (PSC) i en contra l'oposició (PP i CiU).

L'increment més fort quant a Ingressos és el del FNCM (transferències de l'Estat als Ajuntaments) que passa de 36 a 52 milions. Quant als Capítols 1, 2 i 3 (Impostos i Taxes) s'incrementen en prop de 9 milions si es descompta el que puja el que paguen les Elèctriques i Tele-

fònica. S'ha de tenir present, però que al traspasar-se els camins de la Cambra a l'Ajuntament es preveu una recaptació de prop de 6 milions per aquest concepte. S'incrementen també notòriament les partides de subvencions i préstecs.

Quant a Despeses cal destacar, sobretot, l'augment de les Inversions, que passen de 21 a quasi 60 milions de ptes. i de les que cal destacar:

Pavelló cobert, 19 milions.
Plaça Catalunya, 11 milions.

Pavimentació (Uldecona i Barris), 12 milions.

Obres INEM (Uldecona i Barris), 4 milions.

Normes subsidiàries, projectes, adquisició finca, etc.

Aquest Pressupost representa unes 38.815 ptes. per habitant i any, de les que es calcula que cada veí en paga a l'Ajuntament unes 17.300, i la resta les dona l'Estat, o són subvencions, préstecs, i altres ingressos.

Quan la pluja no comporta fertilitat

Quan per a molts el dia és mort, per a mi encara viu. Falten cinc minuts per a la una de la nit; avui ja és demà. He triat, retri, ordenat i col·locat un grapat de diapositives sobre la Baixa Edat Mitjana: l'època del gòtic, de l'assentament de la Catalunya Nova, de la Carta Pobla d'Ulldecona... Agafo un full i començo a escriure; ho necessito; fa temps que no ho faig. Escric bastant, però sobre continguts de classe, exposicions, esquemes, fitxes, correccions..., però no buido el grapat de pensaments personals que sovint em mosseguen.

Aquest és el cinquè any que treballa aquí, al meu poble. Sóc mestre. Abans havia treballat vuit anys fora del poble: quatre anys a Tarragona, i quatre més a les Borges del Camp. Avui ha plogut i en alguns moments ho ha fet intensament. Tronava fort mentre explicava que a l'Edat Mitjana Espanya com a Espanya no existia, que la repoblació estava en funció de l'augment demogràfic, que a Castella era important la ramaderia ovina i que Catalunya despertava artesana. Abans, a mig matí, a l'hora del pati, a classe, seguia preparant un recull de vocabulari d'art per als alumnes, per al futur, per quan dins d'un temps marxín de l'escola. Un altre company, mentrestant, engegava l'estufa de butà de la Biblioteca Escolar i organitzava el préstec de llibres per als nens que van a la recerca d'aventures impreses. Un altre company es llegia un estudi sobre autoavaluació de la tasca escolar del nen; un altre assistia a un nen que no es trobava bé; altres intercanviaven opinions i solucions sobre problemes creats per un alumne que té gels d'un germà més petit i no sap què fer per cridar l'atenció dels pares; altres vigilaven els nens que jugaven... És el món de l'hora del pati: un revifament breu d'oxigen, una pauta o punt de referència en el treball, un bri de temps per canviar de programa i emprendre la darrera hora del matí amb un xic més de força i d'illusió, una estona per a alguns alumnes més insegurs, per preparar, acabar o copiar els darrers exercicis de la classe que vindrà després. Altres alumnes i mestres, participen en la disposició dels coberts en les taules del menjador entre fums i olors de menjar i oli roent. Per a altres és el moment de cruspír-se l'entrepà...

A la tarda, en sortir d'escola, algú em comentava: "Avui a Ràdio Ulldecona han parlat de vosaltres, els mestres, i us han criticat. Diuen que a l'hora del pati no feu res!". No m'ha sorprès; el sorprenent seria el contrari. Fa temps, però principalment des de fa un any estem molt de moda: avui han parlat a la Ràdio, fa un mes a la Revista Ulldecona, fa un any a tot arreu: mercat, botigues, perruqueries, als bars entre "arrastros" i "caraquillos"...

Jo davant d'una persona que diu això només puc pensar o que està equivocada, però terapèuticament necessita caure en la crítica fàcil i destructiva, o que

és un veritable ignorant del món del treball del mestre, o del món de l'estudi del fill. Perquè avui les portes del diàleg a l'escola estan obertes, i potser massa i tot (moltes institucions, organismes, entitats, mitjans de comunicació o empreses voldria jo que fossin tan obertes com la institució escolar). Els mestres procurem tenir, i tenim des del començament de l'escolaritat uns contactes continuats amb els pares, a nivell individual i col·lectiu (encara que alguns pares se'n desentenent), i els pares, a més, estan representats i poden presentar-se a representar els altres a través del Consell Escolar o de l'Associació de Pares d'Alumnes.

Penso que no és bo quedar-se a la superfície de les coses. Cada treball té les seves dificultats i cadascú passa les d'ell. I el treball dels altres no s'ha de jutjar a través de la llum del prejudici, ni la del fanatisme, sinó que les coses per estimar-les cal conèixer-les bé, i si les coneixem les veurem sota una llum més constructiva. Darrera de cada mestre hi ha un treballador que s'enfronta amb la tasca d'educar, i si el pàleta veu l'obra acabada, el botiguer la mercaderia venuda, el mecànic l'aparell que funciona, l'administratiu la gestió i els comptes al dia, el metge la persona curada, el pagès el camp sembrat..., el mestre, molt sovint, en la dura tasca de motivar i ensenyar a l'alumne, d'engrescar-lo, es troba fàcilment amb la insatisfacció, amb el dubte, amb la indisciplina, amb la sensació de no haver aconseguit el que pretenia perquè alguns alumnes no ho han aconseguit. El mestre es fa contínuament autocrítica del treball; molt sovint ha de canviar de tàctica i de tècnica, ha d'estripar un muntatge per construir-ne un altre, ha de posar en ordre el seu estat de nervis, posar-se al dia en les permanents innovacions que es donen, ha d'automotivar-se, inventar-se alternatives, reorientar pensaments, portar a la pràctica idees. I això ho fa des de l'ombra, on no el veu ningú, en hores que ningú no veu, en moments silenciosos i tranquils de la nit, moments robats a altres coses i vivències, moments de solitud en què damunt uns papers cerca camins que no sempre seran els millors, preparant el guió de la interpretació que cada dia li tocarà representar per motivar uns alumnes sovint desmotivats.

I, davant d'això, opinions com les que a vegades es publiquen, preguntes com les que a vegades es fan, o comentaris lleugers basats en aparences i fets, potser, per dir qualsevol cosa, no són més que atemptats contra la lluita per una Ulldecona veritablement més culta, més tolerant i millor.

Matinada del 8 de febrer de 1989.

Josep-Manel Raga Nadal

Senders: Tocant de peus a terra GR 92 Mediterrani

PORTBOU—BARCELONA—ULLDECONA

Molts n'han parlat, alguns fan comentaris que re tenen a veure amb la realitat, d'altres ni saben que existeix... Tothom ha donat la seua versió del GR 92, però, en realitat, què és el GR 92? Qui hi ha darrera aquest projecte?

GR 92 és un sender de gran recorregut que travessa des de Portbou fins a Ulldecona, vorejant totes les muntanyes costaneres, en certa manera, pretén promocionar el turisme de muntanya i potser, el motiu més important és que vol ser una aportació dels excursionistes de cara a les olimpíades.

Un sender de gran recorregut és, en definitiva, un itinerari que es traça al llarg de camins de tota mena (vells camins rals, de roderes, per carrerades, caminals), amb la virtut comú que permet conèixer llocs d'interès paisagístic, arquitectònic (rutes del Romànic i del Modernisme) o senzillament, fer conèixer diverses cultures.

Anys enrera, els senders eren d'una importància vital; es feien, s'utilitzaven i es mantenien amb el pas del temps, com van deixar de tenir importància, es van anar perdent.

Recuperació dels senders:

Europa va ser qui va començar a recuperar-los, i a Catalunya la persona que va tenir una especial rellevància en aquest aspecte, va ser: el doctor Aguader. Aquest personatge que actualment ha promocionat la idea del GR 92, va ser qui va promocionar fa alguns anys la recuperació dels senders, així com el seu manteniment.

Una data curiosa d'aquests principis és que la nostra comarca va ser la primera en la recuperació dels senders, d'això ja fa catorze anys i exactament, Frides-Caro va ser el primer sender.

Davant l'èxit d'aquesta primera iniciativa, la Federació Catalana va acceptar de bon grat la idea i moltes entitats excursionistes de Catalunya van començar amb la recuperació de diversos senders.

En principi els senders només eren utilitzats pels excursionistes, però actualment se'ls intenta promocionar de cara al turisme o a un sector més ampli de gent.

El País Valencià va continuar amb la labor iniciada a Catalunya, degut en gran part a la proximitat i també, per la continuïtat d'alguns senders (GR 7).

El Comitè:

El Comitè de senders està dividit en diverses seccions per organitzar-se tant a nivell intern com extern. Primerament, tenen una Junta de govern formada per 15 membres de diferents entitats excursionistes, en segon lloc, hi ha diverses comissions que s'encarreguen d'alguns aspectes: comissió tècnica, publicacions, organització, relacions públiques, de vies romanes i medievals.

En el tema referit a l'economia, el comitè depèn de la Federació excursionista, i és aquesta qui posa un pressupost. Però, en realitat el manteniment dels senders, quasi 3.000 km., a tota Catalunya, no com-

porta moltes despeses econòmiques. En realitat, és la infraestructura el que costa molt de mantenir, ja que manquen publicacions, guies, mapes, una bona promoció, allotjament per als usuaris.

Per a la conservació de senders hi ha una persona responsable que s'encarrega d'un tram en concret, però no ho fa a nivell personal sinó que ho fa en representació d'una entitat.

Polèmica:

Segurament, algú es preguntarà com és possible que davant les despeses mínimes de la conservació d'un sender, es facin monuments a Ulldecona, en concret, per senyalitzar l'acabament del GR 92 que costin aproximadament un milió.

Aquest és un dels aspectes més polèmics, ja que els representants locals del comitè tan sols van demanar a l'Ajuntament una pedra característica d'Ulldecona, per delimitar l'espai i poder posar-li una placa de bronze, cedida pel mateix comitè. Evidentment, els representants locals no estan d'acord amb el monolit que sense consultar a ningú dels interessats va ser posat en un lloc qualsevol del riu, on es suposava que devia anar o almenys, l'ajuntament així ho va considerar. Aquest era un dels fets a aclarar, perquè no haguessin confusions i malentesos de cap tipus; ni es fes responsable als representants locals del comitè, ja que són bastant lluny de desitjar aquest tipus de despeses, degut a què ells gasten un mínim en la conservació dels senders d'aquesta comarca, resultaria un tant absurd.

Els senders: avui.

El moviment de senders és bastant desconegut, com a conseqüència del seu tecnicisme i també, perquè surt de la "lògica normal", i tot el moviment està entrant a la península a poc a poc, però només arriba a una minoria. Amb les noves promocions de tipus turístic i cultural són alguns més els que s'afegeixen a aquesta història. Tal vegada això ens justificaria l'afirmació de què:

"Els senders demostren que no hi ha fronteres".

ANNABEL FOLCH

Les Monedes d'Uldecona a l'Edat Mitjana (2)

Una altra vegada amb vosaltres per continuar tractant del tema de les monedes de l'Edat Mitjana a les nostres comarques. També vull recordar-vos que les referències numerades a les que alludim, corresponen a diferents documents, on és citen aquestes monedes, i que pertanyen al "Llibre de Privilegis de la Vila d'Uldecona", i estan classificats amb el mateix criteri de numeració en el que ho fa l'historiador Enric Bayerrri. Avui veurem els:

Grossos d'argent.— Moneda d'argent de bona llei i valor de 12 diners, que materialitzava el sou; que s'encunyà a Montpel·lier, cap a l'última època del regnat de Jaume I el Conqueridor, al 1273.

Jaquès.— Antiga i afamada moneda d'Aragó que s'emetia a la ciutat de Jaca. Apareix a molts dels documents de la nostra comarca de la època medieval, especialment els anomenats **Sòus jaquesos**. A l'anvers figurava el bust del rei coronat i al revers una creu patriarcal. Més tard es passà a denominar moneda jaquesa a tota l'encunyada a Aragó en llei i en pes. Es posà per fórmula obligada per a totes les escriptures públiques, amb pena de nul·litat en el seu defecte. Són moltes les citacions documentals que parlen de la circulació de la moneda jaquesa a les nostres comarques, cosa que s'explica pel fet que per la llei i per la talla, la jaquesa i la de Barcelona eren pràcticament iguals. El 1291 Alfons II prescriu que a Tortosa i comarques circulé la moneda Barcelonesa en lloc de la jaquesa. A l'anterior revista, també vàrem veure, a l'apartat de Diners de tern, com l'any 1299,

el Rei D. Jaume II disposà el mateix per a Uldecona (Doc. núm. 52).

(Doc. 103 - Fol. CCVIII) —Any 1282— 4-0. de las Kalendas de Sepbre de 1282 - Juan de Tejedor, Pere Forcadell i Diumenge Nicolau, jurats d'Uldecona i tot l'Ajuntament de la Nova vila, reconeixen i prometen, per tal de salvar les seves ànimes i en remissió dels seus pecats, tenir perpètuament un capellà que celebre missa a l'Església de Santa Maria d'Uldecona (Al Castell), i donar-li per a manteniment, cada any, cent seixanta "sòus de bona moneda de Jaca", corrent a la ciutat de Tortosa, per a pa i vi".

Lliura.— Moneda que juntament amb el sou s'establí com a unitat de compte en temps del rei Jaume I el Conqueridor. A Barcelona equivalia a 6 rals castellans de plata i 24 diners, i a València a 20 Sòus. L'ús més tardà de la lliura és testimoni al temps de Ferran VII.

(Doc. 107 - Fol. CCXII) - Any 1499 - Sentència Regia entre el Síndic d'Uldecona i el Comanador de la mateixa vila, on es dicta sentència condemnant al pagament de costes a l'esmentat Comanador, per la quantitat de *dues-centes set lliures, set sòus i sis diners*, ...i els ordena i mana que, so pena d'una multa de cinc-cents florins d'or, guarden i acompleixin l'expressada sentència).

Malla o òbol.— (0'75 gr.) Moneda que equivalia a mig diner. Era una moneda de billó (aliatge de plata i coure en diferents proporcions). Circulava a Cata-

lunya ja a començaments del segle XIV. Era la de menys valor d'entre les corrents. En castellà "meaja o mealla". Tan poc valia una malla que dir la frase "no val una malla", era sinònim de no valer res, o ser de preu insignificant. "No té una malla", volia dir ser molt pobre.

Mancús o Mancusos.— Moneda d'or que equivalia a cinquanta sòus, i es venia utilitzant des de primeries del segle XI. En alguns documents apareix com a mancús d'or de València.

Masmodí o Masmodina.— Moneda d'or que a Catalunya equivalia a dos diners valencians, o dos rals castellans. S'utilitzava per apreciar les coses de gran valor, com cases, finques, préstecs, etc. Hi ha constància de encunyacions fetes al segle XIII a Lleida i a Mallorca.

Continuarem en una propera Revista.

Francesc Itarte i Vericat

BIBLIOGRAFIA:
Història d'Uldecona - A. Ferré
Llibre de Privilegis - E. Bayerrri
Ctlgo. Monedes España - C. Castán, JR Cayón
Gran Enciclopèdia Catalana.

JACA — Data S/d (entre 1063-1094) - SANCHO RAMIREZ.

DINER JAQUÉS (moneda) Anv.: Bust nu a la dreta.

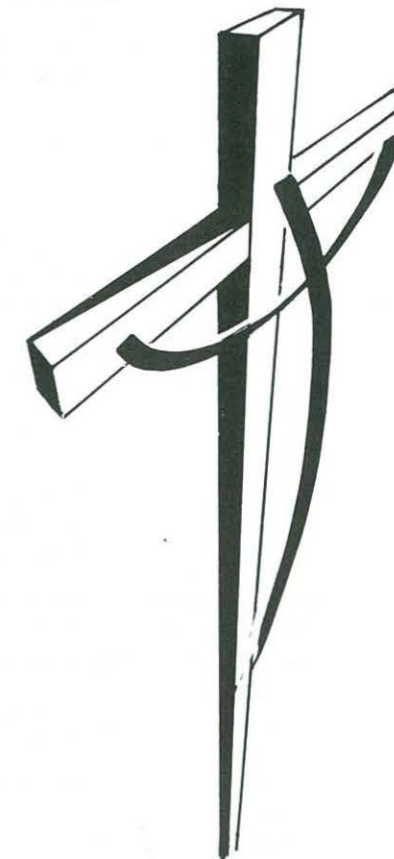
SANCIVS—REX: Rev.: Creu potada sobre brot amb guarnició floral.

ARA—GON, 9'94 gr. Escassa.

BARCELONA — Data S/d (entre 1213-1276) JAUME I.

OBOL o MALLA (moneda) - Anv.: Bust coronat a l'esquerra.

+ B'ARQINO. Rev: Creu potada, Anella en 1er i 4° quarter. IA—CO—BR—EX: 0'32 grs. Rara.

A Cristo crucificado

¡Oh, Cristo! al verte clavado en esta cruz, me siento confundido y al mismo tiempo arrebatado, porque siendo Dios, te hiciste hombre, y cargando con el peso de nuestros pecados, te dejaste clavar en el árbol de la cruz.

Y yo, siendo un miserable pecador... me siento como si fuera Dios. No mires, Señor, la soberbia del pecador, mira, más bien, la humildad del arrepentido, que, como hijo pródigo, y por mediación tuya, quiere entrar en la casa del Padre.

No me abandones, ni me dejes, ¡Oh, Cristo! porque Tú, eres mi auxilio, y en ti está mi fortaleza, pues arrebatado por el torbellino de las pasiones, me siento sumergido en el más profundo de los abismos.

Manda, ¡Oh, Señor! una luz que me haga llegar a tu cruz redentora y ella será la tabla de mi salvación.

Juan Antonio Palau Montrós
(Presidente de l'Esplai)

JACA - Data s/d (entre 1063-1094)
SANCHO RAMIREZ
DINER JAQUÉS (moneda)
Anv.: Bust nu a la dreta.
SANCIVS. Rex.: Rev.: Creu potada sobre brot amb guarnició floral.
ARA-GON, 0'94 gr. Escassa.

BARCELONA - Data s/d (entre 1213-1276) JAUME I
OBOL o MALLA (moneda).
Anv.: Bust coronat a l'esquerra.
+ B'ARQINO. Rev.: Creu potada, Anella en 1er i 4er quarter.
IA-CO-BR-EX: 0,32 grs. Rara.

Plaça Església, 2 - Telèfon 72 01 60
ULLDECONA (Tarragona)

AUDIO·VIDEO SYSTEM

MATCHLINE
AUDIO·VIDEO SYSTEM

PHILIPS

Ràdio Nacional d'Espanya a Ulldecona - Ràdio 5

Els primers dies de gener d'aquest any al sintonitzar Ràdio Ulldecona ens sorprenia una mica el nou indicatiu de l'Emissora: "Radio Nacional d'Espanya a Ulldecona, Radio 5". Ara ja ens hem acostumat a sentir-ho, però, no tots sabem el perquè de la integració de la nostra Emissora a la prestigiosa cadena de la Ràdio Nacional, per tant i per saber de la nova RNE, parlem amb Joan Nadal Canalda, Director de RNE a Ulldecona.

— Sr. Nadal, per què RNE a Ulldecona?

● Bé, aquesta Emissora pertanyia a la societat estatal Radio Cadena Espanyola, S.A. i per R.D. 895/88, de 20 de juliol, es va regular la fusió de les societats Ràdio Nacional d'Espanya, S.A. i Ràdio Cadena Espanyola, S.A.

— Però, no anaven bé com RCE. Què es preten amb aquesta fusió?

● Tant RNE com RCE eren integrades a l'En Públic Radiotelevisió Espanyola i, per part de la Direcció General de RTVE es va considerar convenient unificar les dues societats per tal d'aconseguir millorar l'oferta de la Radiodifusió Pública i, a la vegada, fer una gestió més racionalitzada i eficaç. Per exemple, a algunes ciutats hi havia duplicat d'emissores de RNE i de RCE; amb la fusió s'anirà probablement a la unificació d'aquests centres.

— Per què RNE Ulldecona es diu "Radio 5"?

● La nova RNE la constitueixen cinc cadenes, més Radio Exterior, amb ofertes diferenciades de programació les 24 hores del dia i cobertura nacional, i són: RNE Ràdio 1, que emet en O.M. La programació és bàsicament informativa (amb el sentit més ample de la paraula). RNE Ràdio 2, emet en FM i la seva programació es fonamentalment música clàssica. Ràdio 3 també emet en FM i la programació va adreçada principalment a la juven-

tut, oferint tots aquells temes que puguin suscitar interès al jovent, com la música, informació, cultura, esports, etc. RNE Ràdio 4 té implantació a totes les comunitats autònomes i el seu objectiu principal es reflectir la realitat regional. En aquelles comunitats amb llengua pròpia la programació es realitza amb la seva llengua, com és el cas de Catalunya. RNE Ràdio 5 emet en O.M. i, unes poques emissores en FM, com és el cas de RNE a Ulldecona. Ràdio 5 és la Ràdio Nacional que està prop de l'audiència amb important contingut regional i comarcal, orientada cap a l'oïdor més pròxim. Per això, RNE a Ulldecona, a més dels informatius nacionals, i els regionals, ofereix els comarcals reflectint l'actualitat d'aquesta zona a través dels corresponents a Amposta, Benicarló, Peñíscola, Vinaròs, Morella, etc. La programació de RNE Ràdio 5 al ser adreçada a una audiència massiva és preferentment musical, de participació, d'entreteniment, és també, juntament amb Ràdio 4, la ràdio comercial pública, emeten publicitat però, tenint sempre present els objectius de Ràdio Pública. Sense dubte, com ho poden anar apreciats els nostres oïdors, es va oferint una programació de més qualitat, però és important per aques-

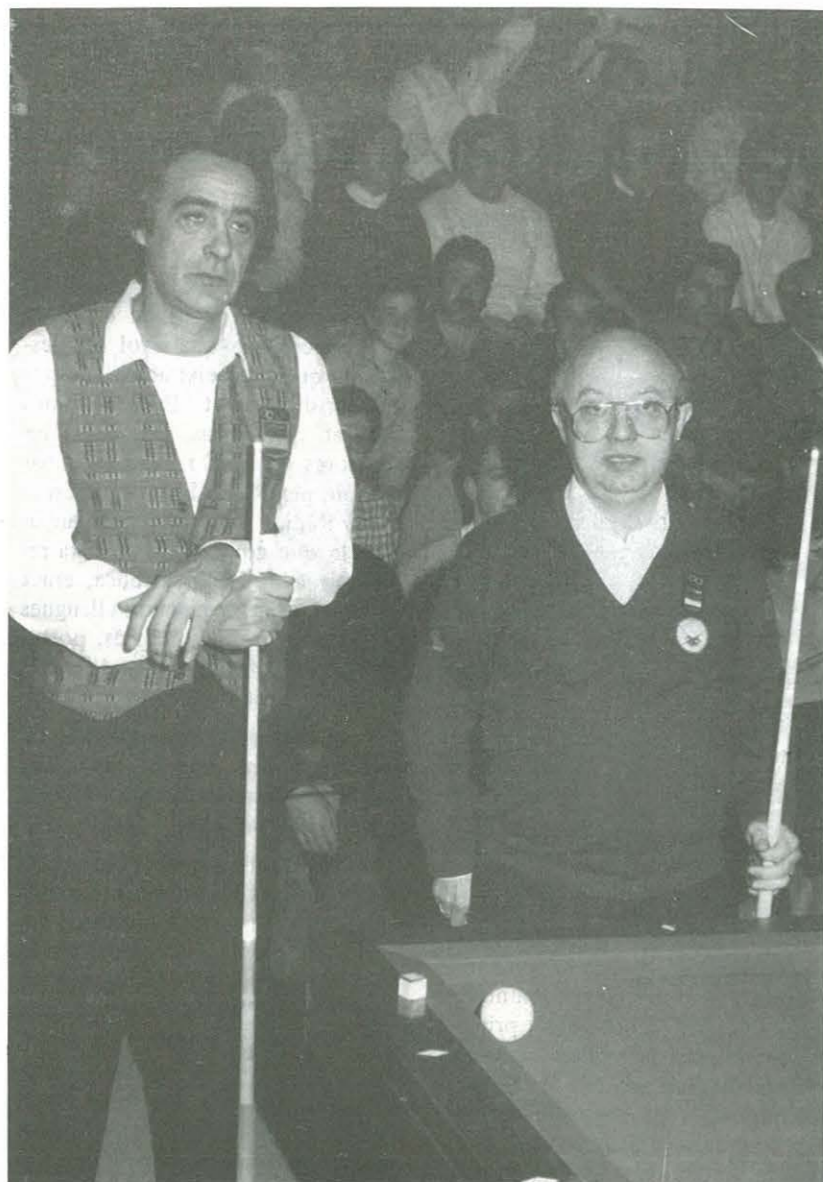
tes comarques el que aquesta Emissora pertanyi a RNE en el sentit de projecció de qualsevol fet destacable que succeeixi aquí, que podria ser difós a tot l'Estat amb més facilitat que abans, per totes les emissores de RNE i fins i tot a tot el món, per Ràdio Exterior d'Espanya. Ràdio Exterior d'Espanya, amb la que completem aquesta referència a la Ràdio Pública, emet en Ona curta en espanyol, i llengües estrangeres, anglès, francès, portuguès, àrab i sefardi, oferint diferents emissions a tot el món.

— A més de la programació, representará una millora important també en l'aspecte tècnic i laboral aquesta nova etapa?

● No dubtem que el canvi serà millor en tots els aspectes. No obstant, he de dir que, tècnicament des de fa uns quants anys que estem ja a un nivell acceptable i s'ha anat millorant d'any en any i penso que, ara encara més, seguirem disposant de millors aparells, màxim en electrònica, que dia a dia, hi ha noves tècniques i elements més sofisticats. Quant al personal, la seva situació laboral fa anys que està regulada pel Conveni Col·lectiu de RTVE. La millora comfiem que vingui per la possibilitat de poder contractar alguna persona més, ja que la plantilla és molt reduïda.

— I per vostè, que tants anys fa que té la ràpio "entre mans", que ha estat l'impulsor de la Ràdio a Ulldecona, que li representa el pas de l'Emissora a RNE?

● Una gran satisfacció que crec hem de sentir-la tots aquells que, des de fa quasibé 40 anys en què va començar la ràdio a Ulldecona, hem contribuït d'alguna manera a donar-li continuïtat, superant moments molt difícils, fins a l'actualitat en que penso que hem assolit una fita màxima de la Ràdio a Ulldecona. I em permetrà que les meves darreres paraules siguin de record per a les persones que, unides un dia a Ràdio Ulldecona, no poden viure avui aquest moment.

Pere Arnau Canalda, tres vegades campionat d'Espanya de Billar

– Infància?

• La meua infància va ser bastant difícil. Eren temps molt diferents als d'ara, i des de petit vaig haver d'ajudar a casa en tot el que vaig poder.

– Treball?

• Després del Servei militar em va tocar treballar molt, per tot Catalunya i altres terres fins i tot, obrint-me camí, fent clients, treballant dia i nit. Molts dies no dormia al llit, per dedicar-me més al treball, i així avui poder tenir el negoci de venda de mobles que dirigeixo.

– Aficions?

• Quasi tots els esports m'agraden, el que passa és que no tinc temps, i les dues hores diàries que destino després de

sopar són per al billar.

– Quan va ser la primera vegada que vas jugar al billar?

• Les primeres vegades suposo que tenia uns deu anys, i va ser en un billar que em va fer el meu pare (e.p.d.).

– I d'on et ve l'afició?

• L'afició principal me la van portar Julio Sansano i Julio Solé, ja que a ells els agradava molt el billar i em portaven al Cafè Sport amb ells a jugar al billar.

– Pensaves que series capaç d'arribar on estàs actualment en el món del billar?

• La veritat és que no em podia ni pensar el que pogués un dia arribar a la primera categoria, i molt menys el poder arri-

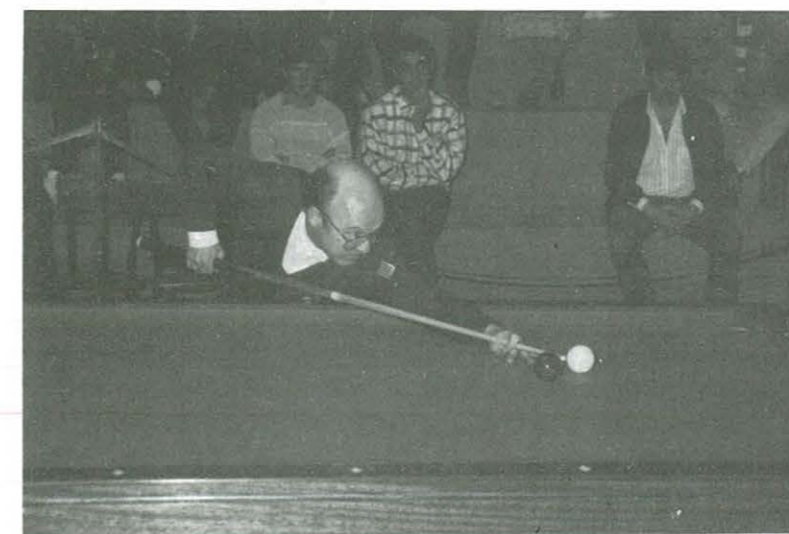
bar a ser Campió d'Espanya tres vegades.

– Quin dels tres Campionats d'Espanya que has guanyat ha estat més difícil per a tu?

• Crec que tots els Campionats han estat molt difícils per a mí. Cada un ha tingut partides molt difícils i els altres finalistes sempre han estat els millors.

– De l'últim Campionat celebrat a Deltebre, de quina partida tens més bon record?

• Cada partida que guanyes té un significat diferent, però l'última en que al guanyar et proclames Campió sempre és la millor i és l'objectiu que sempre tens. No es pot explicar en paraules l'emoció que sents en aquells moments.

– Qui és millor Pere Arnau o Javier Arenaza?

• Sincerament crec que és millor Javier Arenaza. Té escola i té un estil molt bo. I té un «massé» per quan les boles se li tapen que pot resoldre qualsevol situació. Ara bé jo, per poder superar a aquesta gent tan bona, he de posar tota l'ànima en el joc, i he de portar moltes hores d'entrenament per poder superar les adversitats que tinc en contra. Una d'elles és l'inferior estatura en comparació amb els altres contrincants, ja que el billar és molt gran i el problema, de vegades, és enorme.

– Et va ajudar molt el suport del públic?

• A més a més del suport de la gent del Delta i de molts de pobles d'aquestes comarques, el que em va donar molta alegria va ser el veure els tres dies moltes cares conegudes, de molta gent del poble.

– Aquesta vegada que sembla es farà justícia i aniràs als dos Campionats d'Europa, quin paper esperes fer?

• Si vaig no penso que faci un gran paper. Lluitaré al màxim de les meves possibilitats, ho intentaré tot dintre del meu estil, sóc molt lluitador en cada partida i... si puc estar dintre dels sis primes em conformaria, però si es descuiden un poc...

– Quins són els teus objectius en el món del billar?

• M'agradaria poder formar un gran Club aquí a Ulldecona, amb billars de tres mesures diferents, per a que molts de joves poguessin jugar i entrenar quan els convingui, i si és possible que surtin molts de Campions.

– Què vols dir finalment als teus convilatans?

• Quan jo estic jugant en un Campionat penso molt i molt en el nostre poble, i així sempre que guanyo el nom d'Ulldecona cada vegada sona més lluny. Gràcies per tot, amics meus del meu poble.

Cinco generaciones se reunieron en el Centenario de Manuela Bordes

ficación si no fuera porque, en la fiesta que se celebró en su domicilio, no se hubieran reunido cinco generaciones, de la misma familia.

En su cumpleaños, acompañaron a Manuela Bordes, su hija Josefa Querol, de 77 años, su nieta Josefina Vizcarro, de 50 años; su bisnieta María José Badía, de 26 años y la hija de ésta, de 11 meses de edad, Montse Gómez.

Manuela ha recibido una gran cantidad de regalos por parte de sus familiares, ya que con todos les une un gran cariño y afecto. Por la expresión de su cara, uno de los regalos que más la conmovió fue la interpretación de la habanera "El meu avi", que le cantaron las voces del Orfeo infantil de Uldecona, entre los que había dos pequeños familiares suyos.

Come de todo

La centenaria, que aún mantiene lúcida su mente, recuerda todavía sus juegos de niña, pero sin embargo no se acuerda de los años de noviazgo que mantuvo con su esposo, ya fallecido.

Manuela dijo que en sus años mozos era muy bailadora y que no se perdía el clásico baile, típico de Uldecona, de "mantons". Hasta hace pocos años, la anciana asistía, como espectadora, a este baile que renace durante las fiestas mayores de la localidad.

La anciana dijo que el haber sido toda su vida "pagesa" la ha ayudado a cumplir los cien años de vida. Manuela explicó que siempre ha comido de todo y continúa ahora también, comiendo todo tipo de alimentos.

Físicamente Manuela se encuentra bien. Hasta hace unos cuatro años llevaba una vida normal, dentro de las limitaciones de su edad. Desde entonces, y a consecuencia de la rotura de una cadera, su vida es más sedentaria. Su nieta Josefina decía que "fue entonces cuando más temí por ella".

continúa comiendo todo tipo de alimentos e indicó al *Diari* que de joven fue muy bailadora.

La vecina de Uldecona, Manuela Bordes Capseta, cumplió 100 años de edad, convirtiéndose así en la mujer más vieja de esta localidad. Este cumpleaños no tendría signi-

La población de Uldecona celebró el centenario de la abuela Manuela Bordes Capseta. La efeméride fue celebrada, como se merece, en la casa familiar, a la cual asistieron cinco generaciones, todas ellas mujeres. La más pequeña, Montse, sólo tiene once meses de edad. La abuela Manuela goza de buena salud

Reunión de cinco generaciones

Manuela Bordes Capseta fue objeto de un homenaje por parte del ayuntamiento de Uldecona, donde reside, al cumplir 100 años. En el acto, celebrado en la casa de la homenajeada y en el que hubo pastel de aniversario, flores y cantos del *Rossinyols del Montsià*, estuvieron presentes cinco generaciones de una misma familia: Manuela Bordes Capseta, su hija Josefa Querol Bordes, de 76 años; su nieta, Josefina Vizcarro Querol, de 49; su bisnieta, María José Badía Vizcarro, de 25 y su tataranieta, Montse

Gómez Badía, que el próximo mes de febrero cumplirá 2 años. En nombre de todos los vecinos de Uldecona, el alcalde, Jaume Antich, deseó a Manuela Bordes larga vida "con la ilusión que la hace joven y verse rodeada de tantos descendientes que la quieren": La insólita concentración de cinco mujeres de la misma familia, pertenecientes a cinco generaciones distintas, despertó la simpatía y la admiración de la población de Uldecona.

Una petita incursió a l'origen dels Carnavals

L'origen del Carnaval es perd en el temps. Totes les civilitzacions tenen Festes rituals on el soroll, la música i la festa es fan totalment populars; es barregen ritus màgics, tradicions ancestrals i la subversió de l'ordre establert. Es caricaturitza l'autoritat, els reis i prínceps, l'església i qualsevol forma de poder, fins i tot el mateix poder pot riure-se'n d'ell mateix per uns dies. Es posa en general damunt la taula, les coses més santes i les més temudes, les més serioses i fins i tot la nostra pròpia forma de vida amb les seves normes i la seva rigidesa. Durant aquestes dates es fa una autèntica teràpia de grup, sense por al ridícul, s'aposta per la provocació i l'atreviment amb una actitud alliberadora d'atàviques energies individuals i col·lectives, que, sense massa sentit ens ajuda a suportar les misèries quotidianes.

El Carnaval, col·locat en aquestes dates era un esclat de vida sense fre abans dels rigors imposats pel poder polític i religiós durant la quaresma.

Es trenquen motlles, no existeixen classes socials i el més estimat és el més bufó, la personificació dels nostres anhels inconfessats, el Rei del Carnaval, Carnestoltes.

Història recent del Carnaval

Pocs Carnavals aguanten èpoques d'inquisició i dictadura. Al nostre país només alguns, la majoria dels quals estaven delimitats al folklore, o a una forta tradició, com són els Carnavals de Tenerife, Cadis o a la nostra comarca els de Godall. Petites llums dins l'homogènia nit de la postguerra fins als anys setanta.

Amb la recuperació de la democràcia, de vegades han estat suficients petites iniciatives esporàdiques per a què en pocs anys el poble connecti amb els seus avantpassats i el Carnaval esclati en tota la geografia amb la força imparable que sorgeix d'una tradició atàvica i un desig fervent.

Avui rivalitzen mils de carnivals, mils de reis del carnaval, però probablement encara estem molt lluny del que van arribar a significar per als nostres remots avantpassats.

Carnavals

Carnaval a Ulldecona

Amb l'Ajuntament democràtic torna el Carnaval, primer tímidament, alguna nit de ball i algunes màscares; i fa alguns anys comencen les desfilades de comparses i xarangues amb revetlles, de tal manera que aquesta festa d'hivern s'ha convertit, per la participació i popularitat amb una seriosa competidora de les festes majors; segurament per aquest al·licent inigualable de l'anonimat i la transgressió.

És normalment la Comissió de Festes qui organitza les revetlles i les desfilades amb el suport decidit de l'Ajuntament. I són les comparses, més cada any, l'ànima del carnaval.

Els rigors meteorològics ens porten cada any a iniciar una peregrinació de búsqueda de locals adequats, que a causa de l'amplitud són escassos i d'arranjament car. És un punt més que ens empenta cap al pròxim Pavelló cobert.

Els Rossinyols del Montsià viatgen a Pont de Suert

Gràcies a un grup de persones, que ho van organitzar, es va decidir anar a Pont de Suert per fer un intercanvi de locals. Pensàrem que així els nostres xiquets podrien gaudir d'un paisatge diferent, i farien nous amics.

A la vegada, els altres nens quan ens tornaran la visita gaudiran de les coses que a la seva terra no hi són: la platja, el bon sol... que no hi ha al poble però sí que tenim ben a prop.

Faltaven pocs dies per al viatge, tots estàvem preparats, no mancaven comentaris: «jo ja tinc les botes de neu», «a mí m'han deixat unes ulleres superguai», «¿eh, tu, llogarem esquís?...». Il·lusions que tots teníem, és clar.

El dia va arribar; vam sortir en divendres, vam tornar el diumenge.

Tot ha estat meravellós. Jo com a mare d'un dels rossinyols vaig anar a l'excursió i us ho conto com si ho visqués encara.

Els nens es van allotjar a casa dels que després vindran a les nostres cases, aquella gent no sabien què fer-nos, igual als pares que als xiquets. L'únic que va desfer una miqueta la festa, va ser que no vam trobar molta neu, es veu que aquest any no tocava. Ells, pobres, estaven amoïnats, els sabia greu no poder-nos oferir el «regal blanc». Ens van portar prop de Viella, allí encara vam estar de sort i vam tenir bona cosa de costes per tirar-nos, fondària per

xafar-la i els peus se'ns afoaven i quin goig feia de sentir allò que de petits rebíem molts anys.

Vam dinar allí mateix, tots junts vam tornar al poble on vam viure la seva festa de Carnestoltes i la diada de l'endemà de Santa Àgueda.

L'endemà era dia 5: El de l'actuació Coral Edelweiss de Pont i els Rossinyols del Montsià. Va ser a l'Església Parroquial.

Primer ells, i quines veus tan fines; després els convidats, que no cal ni dir el bé que ens van fer quedar.

Potser que hi havia algú de refredat degut al fred no acostumat. Tot i així, va anar molt bé El moment més bonic la cantada

de l'havanera «L'avi» coneguda per tots. Mª Jesús i Bibiana acompanyaven amb l'acordió.

Per finalitzar ens van oferir cançons conjuntes. L'església de gom a gom era una expressió de forts aplaudiments.

Després, el dinar i ja els adéus «adéu a tots i fins al juny» ¡us esperem!

Procurem tornar-los a ells el record que tenim nosaltres d'ells.

Apa, nois, a assatjar que el dia 19 de febrer cantareu amb els vostres amics de Roda de Barà (ens visitaran) poseu interès,

fixeu-vos, i ho fareu molt bé.

M. Vidal

Carnaval als Barris, Carnaval a Ulldecona, al cap i a la fi Carnavals!

Els Carnavals han pres forma després de 40 anys de dictadura i repressió sobretot a partir dels primers Ajuntaments democràtics.

Encara que els Carnavals d'ara res tenen a veure amb els Carnavals antics, els elevats nivells de participació expressen la necessitat de què la festa es dugui a terme.

La recuperació de les festes populars des de les pròpies Institucions s'entén com un dels millors mitjans per crear consciència humana participativa.

El Carnaval reclamat des de sempre com la "festa de les festes", pel seu caràcter obert, bulliciós, participatiu... compleix tots els objectius.

Malgrat que pugui semblar una certa forma de promoció municipal, en la major part de pobles, el discurs del Carnestoltes, les paròdies d'alguns personatges públics o d'algunes de les seves actuacions més sonades, posen a la "picota" a nombrosos estaments i Institucions.

Però... analitzant els Carnavals més a fons, penso que té molt a veure la part psicològica. El Carnaval no és més que la manifestació de què tots els homes tenen somnis, —moltes vegades sense realitzar—, altres vegades el que aflueix cap a fora només és una il·lustració del subconscient. Al disfressar-nos busquem jugar durant unes hores a ser un altre, a imbuir el nostre ésser en un rol que ens permet trencar els tabús o els propis condicionaments personals per expressar-nos amb llibertat.

El gran repte dels Carnavals és la creativitat. Per als veritables fanàtics d'aquesta festa, el "mèrit" és aconseguir cada vegada "algo diferent". Els Barris i Ulldecona, des de fa uns anys, ho estan aconseguint.

Mª Cinta Valls Millan

Carnaval 89

Després vénen molts problemes d'organització: possibilitat d'aparcaments, il·luminació, adequació de trànsit, propaganda, arranjament del local; qüestions que són solucionades per l'Ajuntament. Després ve el muntatge de la barra, organització de torns de cambres, compra i magatzem de begudes, venda de tiquets, contractació de l'orquestra, neteja, qüestions en general assumides per la Comissió de Festes. I per últim, organització de desfilades, horaris, elaboració de disfresses (a càrrec de les comparses). Afeïm a tot això el munt d'esforços individuals o de petits grups amb les seves disfresses, sovint tots perdent moltes hores de son; tots aquests esforços junts fan que qualsevol ciutadà, màscara o no, pugui sumar-se, ja fàcilment, a una autèntica festa popular.

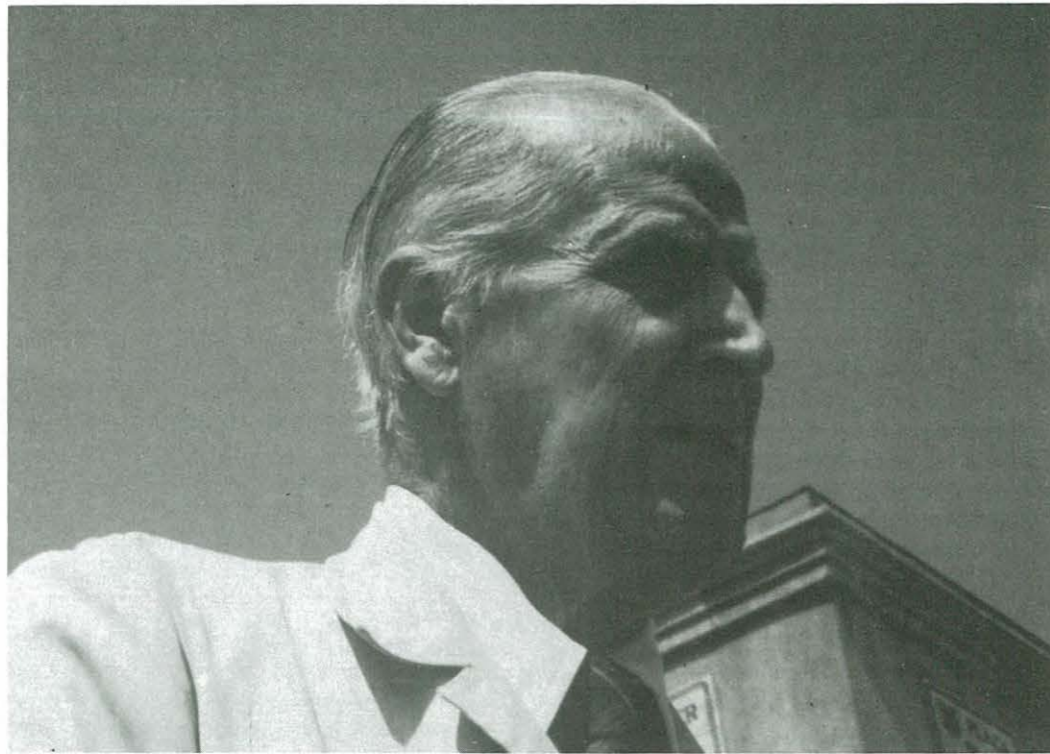
Els ulldeconencs que no es van disfressar, també sumen l'esforç acceptant amb resignació les burles i carantines, potser, del veí més rondinaire, i ballen seriosos i impassibles amb l'home-llop o la dona-vampir.

Hauríem de ressenyar algunes característiques del Carnaval d'enguany. Una, el mal temps que va apagar l'actuació del Carnestoltes divendres. Una altra la bona organització que va demostrar el Moto-Club com a Comissió de Festes, sobretot amb l'autèntica «prova de foc» de la nit del dissabte.

D'altra banda uns substanciosos ingressos que permetran enfrontar les fortes inversions de les quinquennals amb més tranquil·litat.

El «boom» del dissabte, on malgrat de tenir un local gran ens faltaven uns quants metres per estar més còmodes. Un major nombre de comparses animaren les desfilades del dissabte i diumenge. El carnaval infantil i una revetlla del diumenge amb un aire més formal i familiar amb gran nombre de xiquets, van tancar el Carnestoltes 89 d'Ulldecona, que cada vegada amb major organització i major participació popular creix imparable amb l'al·licient de ser els primers carnivals d'aquestes comarques.

JAVIER BLASCO

De l'estada d'en Frederic Muñoz a Montserrat

L'Esplai acaba de perdre un dels seus socis, que després de viure molts anys allunyat de les terres on va néixer, a la seva vellesa torna al nostre poble, distingint-se per la seva obra de mecenatge envers les institucions culturals i el poble d'Ulldecona. Cosa rara a la nostra vila, ja que és difícil esmentar algun patrici que hagi contribuït amb la seva aportació econòmica al progrés cultural o benèfic del poble, com ha passat amb el nostre castell, doncs fa uns anys, el que per aquells temps era l'Alcalde d'Ulldecona, acompanyat de dos ciutadans, membres de l'Associació de caràcter estatal nomenada "Amigos de los Castillos", visitaren al propietari d'aquest monument, amb el prec de què fes donació al poble, del que eren les seves arrels, com són el dit castell. Al no poder conveure'l, se li va proposar que almenys, a la seva mort, el deixés al poble. Contestà que ja s'ho pensaria al disposar testamentàriament dels seus béns. Tots sabem que ho va deixar a un parent i que ha estat necessari que l'Ajuntament actual, que tant vetlla per la cultura del nostre poble, el comprés, evitant que el temps o un propietari desaperseu fes perdre aquesta senyal de la identitat d'Ulldecona.

Com ja feiem referència en unes "Notes de l'Esplai" anteriors, el Sr. Muñoz va enriquir la nostra Biblioteca amb una donació de llibres, entre els quals cridaren la nostra atenció dos, referents a l'odisea que visqueren Montserrat i els seus monjos, durant la Guerra Civil. En ells es feia referència a tres fills d'Ulldecona: Elies Salomon, Miquel Querol i Frederic Muñoz. Dels dos primers ja es publicaren en aquesta revista, respectius articles.

Referent al Sr. Muñoz, basant-nos en el llibre "Hospital Militar a Montserrat" del que n'és autor el Dr. Josep Riu i Porta, que fou el comandant-metge de dit hospital, en férem un article, que sotmés a la revisió del Sr. Muñoz, trobà algunes inexactituds que ens va encarregar d'esmenar i per aquest motiu s'ha retardat la seva publicació.

Tot el que ara direm és tret del llibre "Hospital Militar a Montserrat", amb les correccions oportunes indicades pel nostre compatriota poc abans de la seva mort, (e.p.d.). Parla Riu Porta:

— "A primers de l'any 1938 fou instal·lat a Montserrat un hospital militar, que entre el Monestir, masies, pavellons, garatge, etc. va arribar a tenir 2.700 llits. La direcció de l'hospital estava a càrrec del comandant-metge Sr. Riu, però en l'aspecte polític hi havia un Comissari que col·laborava i fins i tot fiscalitzava la Direcció. El primer fou un tal Sabaté, persona molt sèria i treballadora, pertanyia a la F.A.I. Fou substituït al mes de juliol de l'any 1938.

El Comissari Polític col·laborava amb el Comandament mèdic, la seva tasca era molt efectiva per l'acceptació de la disciplina i pel manteniment de la moral dels soldats a base de xerrades, conferències i obra cultural. Tenim una Biblioteca amb bon nombre de llibres assequibles a tothom. També es feia el Periòdic Mural, on es procurava hi participessin els soldats.

El nou Comissari, en Frederic Muñoz, era home del Partit, fou nomenat i enviat a Montserrat de manera ben accidentada. La substitució del Comissari anarquista i el nomenament del nou, foren

causa de l'enfrontament polític-militar entre els respectius superiors jeràrquics. En Muñoz feia temps que estava hospitalitzat a la colònia Puig per una ferida produïda per un obús al Front d'Aragó. Revisat per un Tribunal mèdic-militar, fou donat de baixa i considerat invàlid. Però ell pensava que encara podia fer algun servei, perquè no volia deixar de prestar col·laboració a la causa que sentia, i va fer una sol·licitud demanant el que fos per tal de no romandre inactiu. Aconseguí que es tingués en compte la seva petició, i amb la graduació de Comissari de Batalló —abans era Comissari de Companyia— hom el va destinar al centre hospitalari de Montserrat. Amb mi sempre tingué una bona entesa. Ell tenia cura d'allò que pròpiament era la seva tasca i no es barrejava per a res en el meu treball hospitalari pròpiament considerat. Feu una bona tasca, procurant que els interns estessin distrets i conservessin la moral, feia tot el possible per proporcionar-los esbarjo que els fes oblidar el seu sofriment tant físic com psíquic.

La sala d'espectacles vàrem aconseguir de muntar-la al garatge, amb una capacitat de dues mil persones. Una o dos vegades a la setmana feia per manera que hi hagués alguna representació: teatre, sarsueles o algun altre espectacle. Això ho va aconseguir perquè tenia molt ascendent dins el Sindicat d'Artistes i obtingué que molts d'aquests vinguessin a Montserrat. Assistien a les funcions els interns que estaven en condicions, el personal franc de servei i tots els familiars que ho volien.

Una altra cosa de la qual tingué molta cura fou que no manquessin mai bons racionaments de tabac. Feia que n'hi hagués per tothom, i encara en tenia sempre una reserva per obsequiar segons quins visitants.

Un aspecte del seu esperit tolerant fou que, en una fingida ignorància de la seva part, i amb el perill de ser denunciat pels elements anarquistes que hi havia a l'hospital, permeté que un sacerdot, infermer del Centre hospitalari, celebrés un bateig i un casament.

A les darreries del gener del 1939 vaig rebre l'ordre d'evacuació immediata. Aquesta ordre em fou donada pel cap de sanitat de l'Exèrcit de l'Est en les circumstàncies que ara diré. Jo havia hagut d'anar a Manresa per aclarir quelcom sobre l'hospital, en un dels revolts vaig creuar-me amb ell, que venia de Montserrat, on digué havia anat per donar-me l'ordre d'evacuació immediata. Digué que ja havia parlat amb el Comissari Polític per a què em la trametés. Em la repetí dient: "Debe proceder a la evacuación inmediata del Centro Hospitalario, con todo el personal hospitalizado, sanitarios, equipos, material y útiles, debiendo luego ser voladas todas las instalaciones. Contará Vd. para ello con los materiales precisos, que están ya en poder del Comisario" —Jo em vaig permetre de fer-li una objecció... però ell m'interrompí dient: "Una orden militar no se discute".

— En Frederic Muñoz negà rotundament que aquesta ordre fos donada pel cap militar i metge de l'Exèrcit de l'Est, que era el Coronel Diaz, que abans de la guerra era Catedràtic de Patologia de la Universitat de Madrid sinó que fou un "jefasso" de la F.A.I. que es va presentar amb la seva escolta—.

Tornem a ressenyar el que el Dr. Riu i Porta diu sobre aquest fet: —"En arribar a Montserrat, el primer que vaig fer és posar-me amb el Comissari polític, l'amic Frederic Muñoz; anava a trametre'm l'ordre, li vaig dir: Ja la sé, acabo de parlar amb el Cap de Sanitat; pel que fa a mi, et dic que mentre jo tingui el comandament ací a dalt, la seva part negativa no es complirà! Ara et demano el teu parer per veure si estàs d'acord amb mi.

El Comissari em respongué que estava al meu costat. Quedarem que això romandria secret entre nosaltres i que el daltabaix mai es duria a terme. Després vàrem amagar el "material", per cert impresionant, en lloc segur i de la manera més discreta. Començarem a parlar de les mesures que caldria prendre segons les circumstàncies, amb la discreció que calia i certament una mica nerviosos. Es donà la casualitat que passà un oficial, s'aturà no sé per quin motiu i sentí un tros de la nostra conversa. No pogué disimular la seva indiscreció, al contrari, i d'una manera pròpia d'una mentalitat ben espesa, feu l'exclamació següent: Si Vds. tienen prejuicios, que lo comprendo! por ser catalanes, tengan en cuenta que yo no lo soy..." No el vaig deixar acabar! El vaig increpar i li vaig prohibir de fer el més petit comentari d'allò que d'una manera tan indiscreta havia escoltat. Ves per on, ja trobàvem un "voluntari"!... Vàrem prendre precaucions, car en un moment donat podien sortir altres exaltats que tinguessin la mateixa mentalitat.

Era el 23 de gener de 1939 quan ja es donava per acabada l'evacuació del centre hospitalari de Montserrat. Així que marxà l'últim contingent, restarem uns pocs oficials i el Comissari. Aquest lliurà simbòlicament la clau grossa de la porta d'entrada de la muralla que donava al recinte a un vell criat dels monjos anomenat Manel, que era de Monistrol. Després partirem tots cap al nostre destí.

— "Montserrat restava buit i solitari, però intacte"—.

*** ** *

A la consideració dels lectors deixem l'examen del paper que segons l'obra "Hospital Militar a Montserrat" i el que ell ens contà de viva veu, va tenir un fill d'Ulldecona en la salvació del Monestir de Montserrat en els darrers moments de la passada guerra.

Frederic Muñoz i Climent, idescansa en pau!

Llum de càmping

El Grup Ecologista LA CARRASCA I LA RABOSA adreçem aquest article a totes aquelles persones que facin servir les llums de càmping, per un perill que, encara que desconegut, no deixa de ser important.

Resulta que les camises que es fan servir als aparells de gas portàtils per a il·luminació estan fetes amb Tori. El Tori és una substància radioactiva natural, els àtoms de la qual posseeixen una massa de 232 i emeten fonamentalment partícules radioactives α . També hi ha traces en aquesta substància d'àtoms de massa 228, derivats dels anteriors en la cadena natural de desintegració i que, al seu torn, també emeten radioactivitat α .

Aquestes camises suposen un risc despreciable d'irradiació externa en cas de funcionament normal, però existeixen riscos apreciables (fins ara silencisats) de contaminació interna en deteriorar-se les camises degut al seu ús, reduint-se a cendres... Ja que la radioactivitat de les camises oscil·la entre 450 i 1.1000 Becquerelis, el que representa uns valors molt superiors al 4 Becquerelis (Bq) per setmana que constitueix el límit d'incorporació per inhalació i menors als 3.000 Bq. de límit màxim per ingestió (segons el Reial Decret 1753, de 25 de novembre de 1983). D'això se'n desprèn que es poden assolir els límits de contaminació només per fregar-se el nas amb els dits empolsinats després de canviar una camisa ja gastada i reduïda a cendres...

Malgrat aquest risc, aquestes camises no poden ser considerades com instal·lació radioactiva, ja que la radioactivitat continguda en les mateixes és menor als 3.700 Bq., establerta com a mínima pel Tori 232 (segons el Decret 2869, de 21 de juliol de 1972).

Per tot això, i tenint en compte l'ús generalitzat de les llums de càmping, alguns grups ecologistes de l'estat espanyol estan duent a terme una campanya advertint del perill al Ministeri de Sanitat i a les organitzacions de consumidors (en la que el nostre grup col·labora amb aquesta nota de premsa, i advertint a les diferents agrupacions excursionistes de la comarca), i exigint als fabricants d'aquests elements que incloguin recomanacions de protecció radiològica i avisar del perill que el seu ús comporta (prenent també mesures de precaució en la seva fabricació). Requisit aquest, ja vigent en països com la R.F.A.

Com a primeres mesures de precaució podem assenyalar la importància de rentar-se les mans amb abundant aigua, després de canviar una camisa ja consumida, evitant que les cendres canvïades quedin exposades a què se les endugui el vent... De totes maneres, per qualsevol dubte o consulta sobre aquest o altres temes podeu dirigir-vos al nostre apartat de correus, que passem a detallar.

Mercès per la vostra atenció!

Associació de Jubilats i Pensionistes d'Ulldecona

Voldria ressaltar aquesta vegada dos fets similars, dels que —desgraciadament— he estat protagonista, i en els que cal destacar la col·laboració i solidaritat de la gent i el treball eficaç del Servei de Bombers.

El passat dia 16 de gener al local de l'Associació de Jubilats i Pensionistes d'Ulldecona es va pagar foc a una estufa de butà, amb el conseqüent perill d'una possible explosió. A l'avisar al Servei de Bombers es van presentar tot seguit i ho van resoldre ràpidament amb valentia.

Però pocs dies després, el 30 de gener, novament el foc i en aquest cas a la meua casa al carrer Guifré, on es van encendre les golfes, i on novament els Bombers, però també molta més gent: familiars, veïns i autoritats van acudir ajudant a apagar-lo i prenent les mesures oportunes de protecció durant la nit.

Per tot això, aprofito doblement per donar les gràcies a tothom i, a la vegada, felicitar-nos pel bon Servei de Bombers que tenim a la nostra Vila.

Manuel Roig Lapuerta

President Associació Jubilats i Pensionistes

Club de Billar Ulldecona

El Club Billar S.B. del Casal de Cervera de Lleida, organitzà una final de billar els dies 29 i 30 d'octubre passat en la modalitat de 3 bandes de 4ª categoria, i el jugador del nostre Club, Juan Morcillo, després de passar dos eliminatòries té opció a una plaça per disputar la final al club que hem ressenyat abans, fent un campionat esplèndid i perdent sols una partida contra el que va quedar campió, Sr. Federic Font del C.B. Montroig, Juan Morcillo va fer el millor promig particular en una partida en el 0'769 i la millor tocada major en 6 caramboles, quedant subcampió i fa una mitjana general de 0'455 i puja a 3ª categoria.

Classificació

- 1er.— Federic Font, C.B. Montroig.
- 2on.— Juan Morcillo, C.B. Ulldecona.
- 3er.— Angel Vicente, C.B. Hospitalet del Infante.
- 4art.— Jordi Morales, S.B. Casal de Cervera.
- 5è.— Josep Serasols, S.B. Casal de Cervera.
- 6è.— Josep Salinas, C.B. Sans.

El Sr. Juan Morcillo al fer mèrits pujant a 3ª categoria a 3 bandes, el dissabte dia 7 de gener fa la primera sortida i es desplaça al club billar Montroig, per disputar la 1ª eliminatòria de 3ª categoria a 3 bandes quedant tercer, empatant amb el 2on classificat i per unes poques dècimes de promig no va poder passar per disputar la pròxima semifinal.

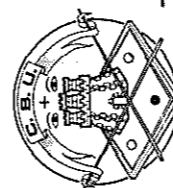
Classificació

- 1er.— Josep Pascual, C.B. Montroig, 4 punts.
- 2on.— Antoni Pérez, S.B. Coral Colon de Sabadell, 3 punts.
- 3er.— Juan Morcillo, C.B. Ulldecona, 3 punts.
- 4art.— Antoni Cuadrado, B.C. Olesa, 2 punts.

El dia primer de l'any s'organitzà a l'Esplai un partit de billar els vells contra la joventut del Club Billar, guanyant els primers per 4 a 1.

Classificació

- Domenech, 60 — Raga, 40.
 Nadal padre, 75 — Nadal hijo, 45.
 Sastre, 73 — Elies, 75.
 Pasalamar, 75 — Martínez hijo, 73.
 Rubio, 100 — Arnau hijo, 82'.

El F.C. Ulldecona en la Primera Regional

Els dies 3 i 4 de desembre passat, es va fer una final al quadre 71/2 de 1ª categoria al Club de Gran Peña de Vilanova i Geltrú, el jugador Pere Arnau, dins de no ser la seva modalitat preferida va assolir un rellevant 3er. lloc guanyant tres partides de les cinc, perdent contra el campió, Lluís González i subcampió, Carles Tuset.

Classificació

- 1er.— Lluís González, 10 punts, C.B. Sans.
- 2on.— Carles Tuset, 6 punts, C.B. La Vicentina.
- 3er.— Pere Arnau, 6 punts, C.B. Ulldecona.
- 4art.— Francesc Fortiana, 4 punts, S.B. Casal de Cervera.
- 5è.— José L. Liarte, 2 punts, C.B. Reus Ploms.
- 6è.— Amador Codina, 2 punts, C.B. La Gran Peña de Vilanova.

Dia 17 de desembre passat, al nostre Club es va disputar la semifinal a la banda de 1ª categoria, i el jugador local, Pere Arnau guanyà als tres contraris en una diferència molt gran de boles, quedant primer, feu el millor promig particular en 9'37 i el general en 7'14 i la millor tocada en 42 boles, després d'aquesta gran semifinal, es classifica per a la final a Mataró i també va repetir la proesa d'aquí a Ulldecona, sent els rivals molt més forts, ja que també eren els guanyadors de les semifinals, feu el millor promig particular en 11'53 i la millor mitjana general en 5'24 i així va quedar per segona vegada campió de Catalunya de 1ª categoria a la banda.

La millor partida d'11'53 contra González del Sans, el jugador Pere Arnau va deixar bocanades al públic i jugadors que van presenciar aquest partit, va haver de resoldre moltes caramboles difícils, i ahí està el secret de fer aquesta mitjana tan alta 150 en 13 entrades, per a Pere Arnau, aquest campionat ha estat el més agotador que ha disputat, tant de bo surtin les coses tan bé en el pròxim d'Espanya d'aquesta modalitat.

Classificació

- 1er.— Pere Arnau, 10 punts, C.B. Ulldecona.
- 2on.— José L. Liarte, 8 punts, C.B. Reus Ploms.
- 3er.— Lluís González, 6 punts, C.B. Sans.
- 4art.— Carles Tuset, 2 punts, C.B. La Vicentina.
- 5è.— Salvador Robert, 2 punts, C.B. Mataró.
- 6è.— Josep Calduch, 2 punts, S.B. Coral Colon Sabadell.

Club Billar Ulldecona

La P.C. Montsià Informa

Passant recompte a allò que ha estat l'activitat de la P.C. Montsià, podem dir que a l'igual que els anys anteriors, l'escola de ciclisme ha funcionat amb un bon nivell sense, però, destacar cap ciclista.

En conjunt el balanç ha estat positiu. En el Campionat Provincial, per equips, hem quedat en tercer lloc, darrera del P.C. Tarragona, P.C. Montroig i davant de la P.C. Baix Ebre, d'un total de 18 escoles.

Fruit d'aquesta escola de ciclisme han sortit tres ciclistes locals que han estat escollits per la Federació de Ciclisme per a una preparació preolímpica, és a dir, per preparar-los de cara a les olimpíades de Barcelona '92. Ja han començat els entrenaments físics i pràctics, els quals tenen lloc a Tarragona amb un mínim de 14 hores setmanals. Al mateix temps, a Tortosa i amb personal de la Federació de Ciclisme, s'estan preparant unes instal·lacions per als entrenadors i així, treure'n un millor profit.

L'equip de veterans ha tingut molt bones actuacions, destacant José Mª Vidal, el qual a l'escalada a Montjuïc es classificà en sisè lloc dins de la seva categoria.

També hem de dir que la XLII Volta al Montsià fou un èxit, tant en participació com en qualitat de participants, i de la qual cosa ens sentim orgullosos tots els components de la junta, donat que s'han rebut felicitacions a tots els nivells i esperem que l'any venider ens superéssim encara més.

Des d'aquestes pàgines volem donar el nostre agraïment a tots els aficionats, col·laboradors i autoritats pel seu suport.

La Junta

ULLDECONA 2
CALAFELL 1

Se ganó de nuevo marcando los goles Ramón y Juande.

LA CAVA 0
ULLDECONA 0

Se arrancó un valioso positivo del campo de La Cava.

ULLDECONA 1
I. REUS 1

Se perdió el punto conseguido el domingo anterior, el gol de Verdiell.

J. CATALONIA 1
ULLDECONA 0

No se pudo conseguir nada en el campo del colista.

ULLDECONA 2
GANDESA 0

Con los dos goles marcados por Ramón se ganó el partido y el gol-average particular con el Gandesa.

CLASIFICACION GOLEADORES ULLDECONA

Ramón, 9 goles; Vicent, 4; Ocaña, 4; Amadeo, 4; Juande, 2; Josep Millán, 1; León, 1; Ruiz, 1; Verdiell, 1.

GRUPO 6

Rapitenca - Remolins Bitem	2-0
Ulldecona - Gandesa	2-0
Llorenç - Jesús Catalònia	1-2
Roda Berà - Ind. Reus	4-2
Reddis - La Cava	1-2
Cambrils - Calafell	2-0
La Canonja - S. Pedro S. Pablo	0-1
Ametlla de Mar - Valls	4-2
Mora d'Ebre - Pobla Mafumet	3-0

Roda Berà	21	16	4	1	51	16	36	14
Cambrils	22	12	5	5	34	17	29	7
Rapitenca	22	12	5	5	35	20	29	5
Ametlla Mar	22	9	7	6	26	30	25	3
Reddis	22	9	6	7	25	23	24	0
P. Mafumet	22	9	4	9	30	32	22	0
Calafell	20	7	7	6	31	27	21	3
S. Pedro S. P.	22	8	5	9	31	39	21	1
Canonja	22	7	7	8	32	34	21	-1
La Cava	22	8	5	9	23	28	21	1
Remolins B.	22	7	5	10	18	28	19	-3
Mora d'Ebre	22	8	3	11	26	31	19	-3
Ind. Reus	22	7	5	10	25	32	19	-1
Valls	22	6	6	10	33	32	18	-2
Ulldecona	22	7	4	11	27	30	18	-6
Jesús Cat.	22	7	3	12	31	40	17	-5
Llorenç	21	5	7	9	28	35	17	-7
Gandesa	22	7	2	13	27	39	16	-6

AMETLLA DE MAR 2
ULLDECONA 2

Buen empate en campo contrario con goles de Ramón en la primera parte y León en segunda.

ULLDECONA 0
MORA DE EBRO 1

Se dio un nuevo paso atrás, marcando el Mora cuando ya finalizaba el partido.

VALLS 5
ULLDECONA 1

Debacle del Ulldecona, consiguiendo Ruiz el único gol granata.

ULLDECONA 2
S. PEDRO S. P. 1

Victoria con goles de Ocaña y Vicent.

Cartes al Director

Sr. Director:

Suposo que encara deu roman- dre oberta la secció titulada "Bús- tia per als lectors". L'última vega- da que va aparèixer a la nostra ben- volguda revista va ser en el n^o del novembre-desembre del 1987, cosa que vol dir que o bé és una secció que ja no existeix o bé que la gent del nostre poble no s'acaba de de- cidir a manifestar els seus punts de vista sobre les coses que ens afecten a les pàgines de la que és, crec jo, la revista de tots els falduts.

Jo voldria trencar una mica el gel, i si és possible, fer tres comen- taris sobre diverses qüestions del meu poble que em preocupen. Co- mencem:

— Ara fa uns moments (són les 8 del vespre del dia 27 de gener) he passat pel Carrer del Pes. Dels vuit focus d'enllumenat públic que hi ha instal·lats, sis estaven apagats, o si- ga, només en funcionaven dos. Això ho vinc observant des de ja fa bas- tant de temps: la major part de les nits aquest carrer està gairebé a les fosques. Les bombetes sembla que juguen a un estrany joc: ara una fa una carassa, ara una s'encén, ara una altra s'apaga...

Crec que és ben evident (i això ho ha degut observar molta gent) que l'actual enllumenat d'aquest carrer és molt deficient. El més trist de tot és que aquest enllume- nat és pràcticament nou, l'Ajunta- ment el va renovar ara fa pocs me- sos.

No ho entenc. Si no funciona bé crec que no deu ser molt difícil in- tentar esbrinar-ne el perquè i sub- sanar les possibles deficiències. Per altra banda, la il·luminació dels car- rers Guifré i Constitució són d'aquella mateixa època i acostu- men a funcionar bastant bé.

Seria trist que algú prengués mal per culpa d'un problema que segu- rament és molt senzill de solucio- nar;

— En el n° 46 d'aquesta revista apareix un article sobre la remode-

lació de l'Ajuntament on es diu: "Un tercer punt, potser polèmic, és el retorn de l'austeritat conventual del pati del claustre, amb el redisseny del pou que al seu temps va existir i el trasllat de l'estany en una zona menys central".

Certament jo no sóc ni de bon tros un entès en temes d'arquitectu- ra, però, la veritat, m'agradaria que l'Ajuntament ens expliqués més exactament què significa això, perquè així de cop no veig clar quin necessitat hi ha de moure la font que ara hi ha al bell mig del pati, substituint-la per un pou.

L'edifici de l'antic convent dels dominics necessita una restau- ració, això està ben clar, restituint- li el seu aspecte original en la mida que això siga possible i necessari, cosa que de ben segur ens farà des- cobrir aspectes de l'edifici que pot- ser ens sorprendran una mica (com per exemple la façana exterior lliure de la banconada afegida que ara té). Crec, però, que no ens hem de deixar portar per un afany ex- cessivament "purista" i penso que el canvi pou-estany és del tot sob- rer. No entenc quina mena de millora pot reportar a l'edifici aquesta substitució. Seguint aquests mateixos criteris de retornar el claustre a una "austeritat conven- tual" poder fora necessari arrencar totes les palmeres que ara hi ha, perquè la seua imatge no concorda massa amb aquesta pretesa rigidesa i severitat que pel que sembla ha

de tenir tot bon claustre conven- tual.

És possible que en algun temps hi hagués un pou en el centre del pati, però en tot cas en un moment determinat algú va decidir posar-hi l'estany que ara tenim. Si aquest pou hagués arribat fins als nostres dies em semblaria molt bé conser- var-lo, però si en el seu lloc ens ha arribat una font tan característica com és aquesta, no arribo a capir quina necessitat hi ha de traure-la d'allí.

Si precisament és la font la que dóna al pati l'encís i l'estranya bel- lesa que ara té! Bellesa basada just- tament en la seua senzillesa i humi- litat (virtuts, em sembla a mi, ben "monàstiques").

Tant d'enrenou per una font! pensareu. Doncs sí. Personalment em sembla groller substituir-la per un pou fet de cap i de nou, sense cap mena de referència històrica, i molt més encara traslladar-la a un lloc menys central, trencant tota la simetria i l'harmonia del conjunt. Perdoneu el meu atreviment i la meua ignorància. Vosaltres què n'opineu?

— Tercer i últim. Ben aviat (el 25 d'abril) farà dos anys de la inauguració de la Casa de cultura- Biblioteca. L'acte va ser solemne, com es mereixia la transcendència de l'esdeveniment. La veritat és que aquell dia s'hi barrejaren tot un seguit de coses diferents, fent-ne una

mena de "collage": homenatge a Miquel Querol, inauguració de les noves instal·lacions culturals, expo- sició "Uldecona sempre amunt" (79-92), estrena de l'eslògan "Ul- decona, Vila cultural"... Sense dubte aquest va ser un dia histò- ric, que difícilment oblidarem tots els que el vam poder viure.

Recordem ara el que se'ns deia en aquesta mateixa revista ara fa uns quants mesos: "La biblioteca popular de l'Excma. Diputació serà ubicada a l'edifici nou, tindrà una cabuda al voltant de vuitanta per- sones, comptarà amb dependències audiovisuals, seccions per a nens, i adults, i es podran dipositar més de vint mil llibres; a la planta baixa d'aquesta, s'instal·larà el museu lo- cal, on anirà tot allò que convingui conservar-se del nostre poble"...

Fa gairebé dos anys que es va fer la inauguració. Quina és la situa- ció actual? La Biblioteca continua en precàries condicions al mateix lloc on ha estat els darrers seixan- ta anys.

A un foraster aquesta història podria semblar-li una mica absur- da. A mi em deixa bastant perplex.

Des d'aquí voldria demanar a l'Ajuntament que ens expliqués als vilatans d'Uldecona què és el que està passant, a qui pertany la gestió de la Biblioteca i qui és el culpable d'aquest trist desgavell. Crec que ens ho mereixem, per- què fa dos anys que estem espe- rant l'apertura real de la tan desit- jada nova biblioteca i només veiem amb desencís com s'escola el temps enmig de rumors i més rumors.

• Quin és l'estat de la qüestió, si us plau?

(¿Entre todos la mataron y ella sola se murió?).

Espero que em sabreu perdonar si m'he allargat massa i també que sapiguen perdonar el meu agosara- ment, però crec que seria molt in- teressant veure reflectides més so- vint les opinions dels uldeconencs en aquesta que és, al cap i a la fi, la seua revista.

Agraït,

Tomàs Badia

PUBLICACIONS PERIÒDIQUES DE LA VILA QUE PODEU CONSULTAR A LA BIBLIOTECA

La següent relació alfabètica de títols indica les publicacions periòdiques que formen part de la Col·lecció Local de la Biblioteca, les quals abasten des de l'any 1915 fins avui.

PUBLICACIONS RETROSPECTIVES

BUTLLETÍ DE L'ORFEÓ MONTSIÀ

Imp. Montsià. A. Rovira.
Publicació trimestral de l'Orfeó Montsià destinada als seus socis (1932-1933).

HORIZONTES

Boletín Interior de los Jóvenes de A.C.
Centro Parroquial de Ulldecona (1943-1944).
Periodicitat mensual.

IDEAL

Imp. Montsià. A. Rovira.
Setmanari portaveu del Partit R.R.S.C. d'Ulldecona (1933-1934).

MAESTRAZGO

Director: Ramón Forcadell Prats.
Publicació mensual que comença l'any 1972. En la Segona Època, novembre 1977, es titula REVISTA MONÀRQUICA.

NOTICIERO ULLDECONENSE

Revista de informació local.
Director: Ramón Forcadell Prats.
S'edita mensualment des de gener de 1971 a gener de 1972.

La Biblioteca disposa també de fotocòpies d'altres publicacions anteriors com LA VOZ DE ULLDECONA (1915-1917), etc.

PUBLICACIONS ACTUALS

C.C.R.

Edita: Centre Cultural i Recreatiu d'Ulldecona.
Butlletí mensual iniciat en agost de 1982 tot ampliant el full informatiu precedent i igualment destinat als seus socis.

COMARCA DEL MONTSIÀ

Noticiero Ulldeconense. Segunda Epoca. Abril, 1980.
Edita: F.R.F.
Periodicitat mensual.

LO FULL

Edita: E.R.C. Ulldecona.
Comença en març de 1987 i es publica setmanalment.

RECALL

Resum d'activitats 1987.
Edita: Banda de Música d'Ulldecona.

ULLDECONA

Revista mensual d'informació local.
Edita Ajuntament d'Ulldecona.
Primera Època: Setembre 1964- Desembre 1967.
Segona Època: Juny 1972.

LA VEU

Edita: Grup d'Opinió.
Publicació mensual iniciada en octubre de 1987.

LA VEU DEL MONTSIÀ

Revista del Col·legi Públic "Ramón y Cajal", comença en desembre de 1978 i es publica cada trimestre del curs escolar.

La Biblioteca col·lecciona, organitza i conserva tot tipus de periòdics, revistes, memòries, programes, etc. locals, tant si tenen o no continuïtat, i agraeix a entitats i particulars el seu interès per fer arribar a tothom les seves publicacions.

Maria-Cinta Rubio i Torrent

Records d'ahir de la Vila

Reina de las Fiestas y Damas de Honor (San Lucas, año 1961)
Teresín Simó, Margarita Prados, Juanita Ferré, Lolita Sans, Piedad Ollé, Piedad Poy, Paquita Sansano, Nuri Barrera, Mª Pilar Delbanio, Maruja Tomás, Montse Vidal

Arrels

Els masos del Montsià

Ll. Millan

La vida al Mas de Comú

Amb Carme Bel Sans i el seu marit, incorporada ella a la Ràpita des del Mas de Comú, teníem pendent de fa temps una entrevista sobre la vida al Mas.

La silueta, abans molt blanca, del Mas es veu des de la vallada.

En una o altra ocasió es pot dir que gairebé tota la gent d'Ulldecona, especialment la joventut de les diferents èpoques, han estat al Mas de Comú i es recorda l'acollida de la gent que hi habitava davant de qual-sevol necessitat, la font, les piques per on baixa l'aigua, l'ombra del noguer, el pou de la sènia, els ban-

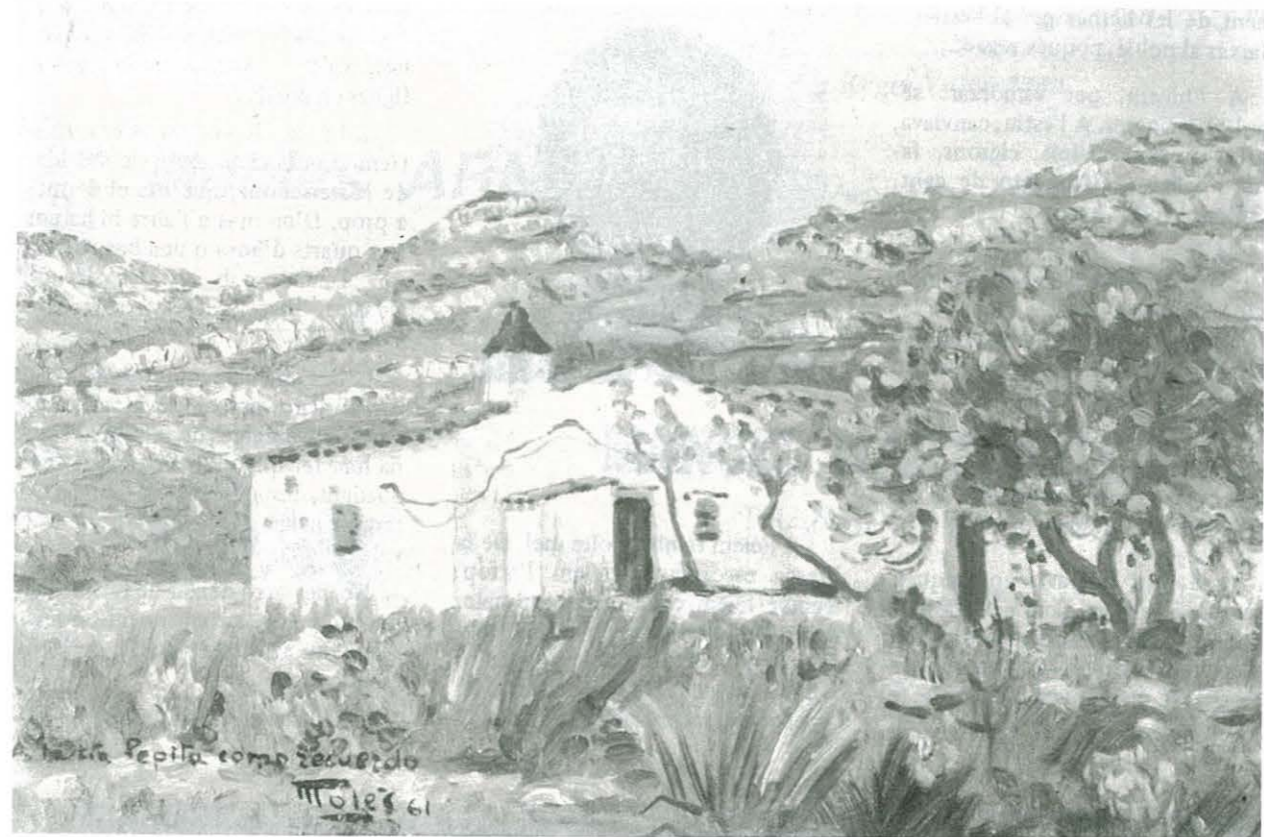
cals amb els arbres encara en flors a la primavera, els corrals del bestiar, l'era, la casa...

Un dels propòsits no complits ha estat parlar dels masos del terme. I volia començar pel Mas de la Rata, dels meus iaïos, on vaig viure en temps d'infància. I parlar també del Mas de Rosalea, on hi vam fer cap un dia de setembre, a mitja nit, despertant a Rafael i la dona.

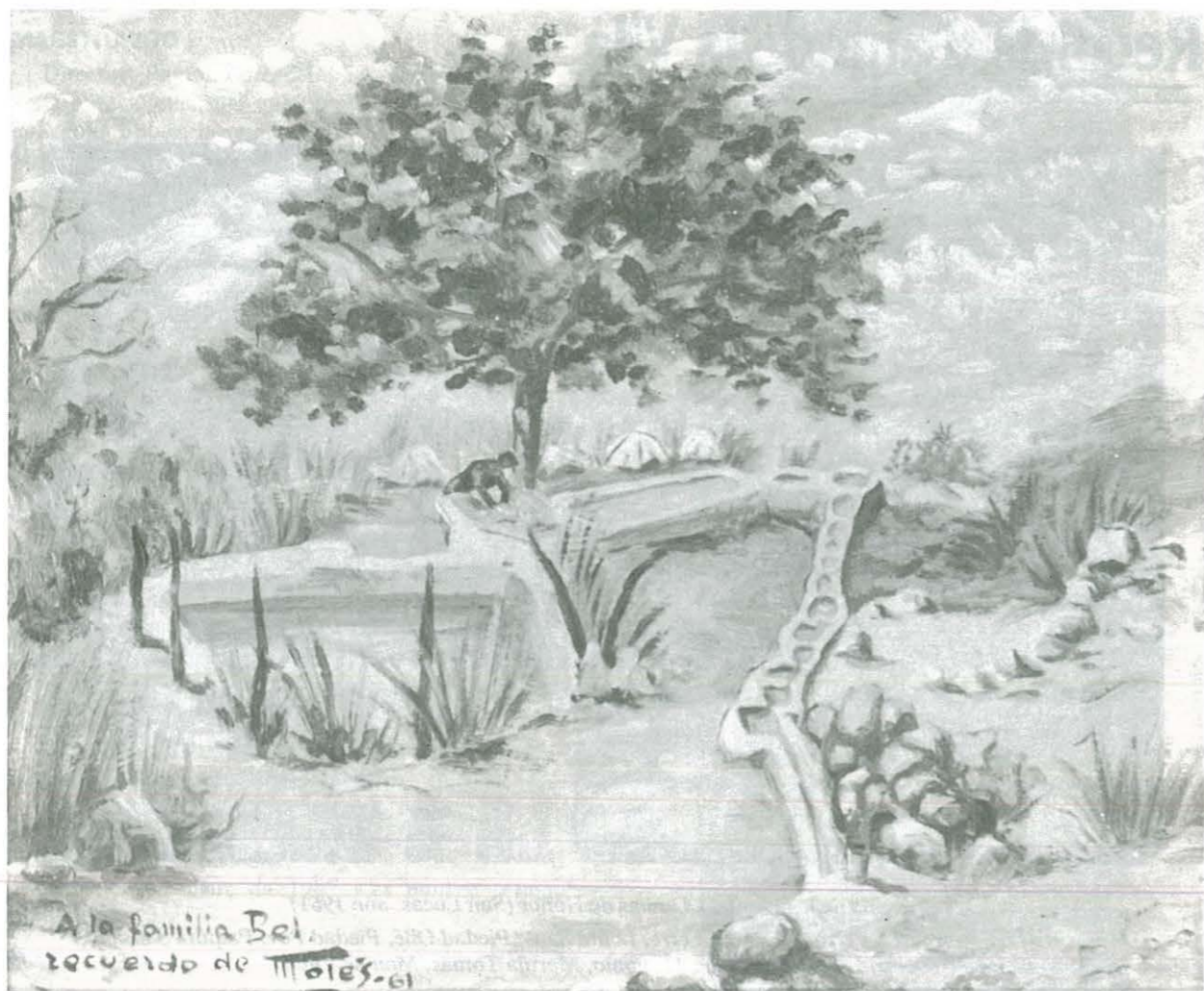
Però l'avinentesa ha estat una altra. I ja feia dies que teníem convingut amb Carme i el seu marit dedicar-hi una tarda:

... Al Mas ja hi vivien els meus iaïos. Després van seguir els meus pares. Jo, que hi vaig néixer, vivia amb els meus pares i germanes.

... Els cultius que fèiem eren el blat, en molta quantitat, ordi; hortalisses, bajoques, tomates, carxofes, melons...; llegums, cigrons, gentilles, faves...; remolatxes per als porcs; arbres fruiters, peres, cireres, mañanes, albercocs, prunes de diferents classes, préssecs, codonys, moltes figues, que en se-càvem per a tot l'any, ametlles, nous,... borrarines...

A la família Bel
recuerdo de Moleç. 61

A la família Bel
recuerdo de Moleç. 61

El bestiar eren ovelles i cabres, amb molta serra per pasturar si bé també compràvem les herbes de les finques pròximes. I molts d'animals de corral, gallines, conills...

... Regàvem de l'aigua de la bassa, "regàvem a fil" i ajudàvem del pou, a povalades, que tenia l'aigua a nivell. Es posaven sentats i amb el poal a la mà anaven regant.

Ja no vaig conèixer la sènia, que funcionava quan els meus iaïos. Solament vaig conèixer el pou.

... Hi havia molts de bancals per cultivar, que es llauraven a poc a poc. Hi havia bona terra. I es trobaven molts de fòssils.

... Baixar al poble, poques vegades. Per Sant Lluç, sí. I a vendre dels productes del mas. I aprofitàvem per comprar abadejo, sardines, peix,... Sortíem del Mas que encara era de nit.

Més abaix del Mas teníem un tros d'oliveres. Les olives les portàvem a moldre al molí de Fibla, a l'"Alameda", vora el carrer del Calvari.

... La batuda es feia a l'era del Mas, un bon lloc per ventar. Recordo el rodet de fusta, el de pedra, el trill i tots els altres estris.

La palla, en barsines, es guardava a la pallissa. Mesclada amb l'alfals es feia l'empallada per a l'egua, el cavall, la burra, els animalets que hi havia al corral.

Per moldre ho fèiem a Ulldecona, al Molí Nou i al Molí de l'Olivar. En temps de la guerra molíem amb un molinet a mà.

Pastar ho fèiem al Mas. Cada pasterada era de trenta o quaranta pans. La cuïta era al forn, prou gran. Cuit el pa torràvem ametlles.

... I és que a taula érem molts. Normalment deu o dotze: pare, mare, quatre germanes i un germà, els pastors, i en moltes ocasions Federico i Rafael, del Mas de Rosalea, i els de Matarredona, Toni, el pare, Vicenta, la mare, Ramon, etc.

L'esquilada la feia el tio Nello, que vivia al carrer de la Taleca. Ell esquilava les ovelles. Federico i Rafael, del Mas de Rosalea, i la gent del Mas, embolicàvem els vellons.

Tot i esquilant, el tio Nello anava menjant ous i bevent vi. I així en ocasions, fins una cistella d'ous entre tots. L'esquilada durava uns dies.

Però els dies de més moviment al Mas eren la segada, la batuda, l'esquilada i la matança.

... La vida al Mas era de molt de treball. El llevar-se era al fer-se de dia. Els pastors esmorzaven al

Mas. I després, a pasturar. Els de casa, a treballar al camp, fer lleya amb el burro, portar fem del corral, fen aixerri, com a pagament de les herbes per al bestiar... Baixar al poble, poques vegades.

A l'hivern, per esmorzar, sè-mola o farinetes. A l'estiu, canviava, un plat fort: fessols, cigrons, fa-ves, depenia del número de gent. L'altre plat fort era el de la nit.

De vi no en fèiem, l'haviem d'ana-r a buscar. A la nit s'acabava molt tard. Amb unes tisores tallàvem les garrofes per als corderets i cabri-dets menuts. O escardar panís... Sempre hi havia alguna cosa que fer.

... Compràvem sal per als ani-mals, que la mesclàvem amb sansa. Ho llepaven. I després bevien.

A la font hi havia un sauquer. En guardàvem les flors per a remei. També, com a herbes medicinals, fèiem te de roca, a la Mare de Déu d'agost, te de soqueta o de reina, te poleo, cada cosa per al seu moment.

... Fèiem també molta mel. De la bresca escorreguda fèiem l'arrop. També fèiem conserves de tomata, de rovellons (secs, penjats, sala-tas...) molt de formatge, tords "en frito", panses, figues, cireres en aiguardent, melmelada d'albercoc...

Ho guardàvem al rebost on tam-bé hi estava l'oli, la farina, el "ri-to" de la matança, el pernil...

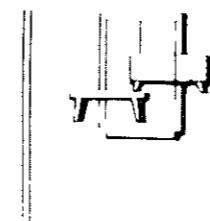
I de pastes, no cal dir-ho. Al forn hi coïem coquetes, pastissets, cóc de mel, carquinyolis, madale-nes, rollets... A més, les borraines, figues en paella...

... En cas de necessitat ens assis-tiem mútuament amb els del Mas de Matarredona, que era el de més a prop. D'un mas a l'altre hi ha uns tres quarts d'hora o una hora de camí. També amb els del Mas de Rosalea, però ja estava més allu-nyat.

... Era una vida molt bonica. El ritme actual de la vida, els perills i avantatges de la vida moder-na han fet que els masos hagin anat quedant despoblats i els seus habi-tants s'hagin anat incorporant a la vida urbana.

No per això deixar de tenir Car-me un enyor, un sentiment de nos-tàlgia, un sentiment poètic de la vi-da quan repeteix:

"Era una vida molt bonica".

Mobles ARNAU

*Servei de muntatge gratuït
a tot Catalunya
i Regió Valenciana*

Major, 82 Tel. 72 03 58

Major, 93 Tel. 72 01 75

ULLDECONA

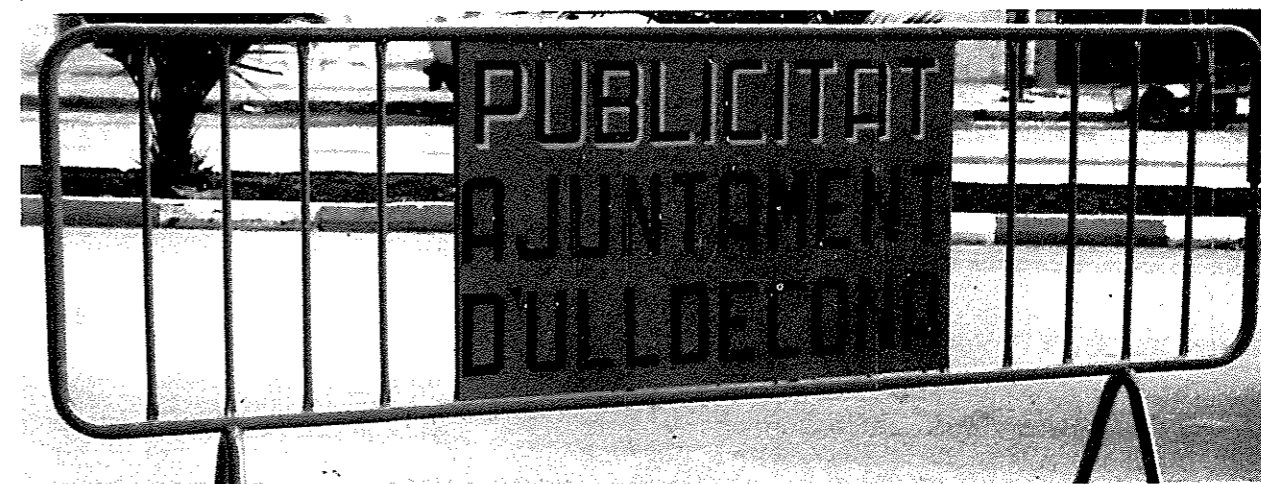
MANUEL MARTORELL

TRANSPORTS

Carrer del Calvari, 48

Telèfon 72 02 52

ULLDECONA

 eurochrom

LABORATORI FOTOGRÀFIC

Avgda. Ramon Salomon, 19

Telèfon 72 03 63 – Apartat 7

ULLDECONA